Oficina de prevenció i lluita contra la corrupció a les Illes Balears

MEMÒRIA 2020

C/. Alfons el Magnànim, 29. 07004 Palma de Mallorca Tel. 871 90 50 66
info@oaib.es

L'Oficina

Ens trobem a:

C/. Alfons el Magnànim, 29, 2º-1ª

07004 Palma de Mallorca

Tel. 871 90 50 66

info@oaib.es

https://oaib.es

Bústia de Denúncies:

https://oaib.es/tramites

Xarxes socials:

CONTINGUT

1. PRESENTACIÓ 4
2. LA INSTITUCIÓ 5
3. L'EQUIP HUMÀ 2
4. RECURSOS FINANCERS I MATERIALS 3
4.1. FINANÇAMENT I EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA 3
4.1.1. EXECUCIÓ PRESSUPOSTÀRIA 2020 3
4.1.2. CRÈDITS PRESSUPOSTARIS PER A L'EXERCICI 2021 3
4.2. CONTRACTES FORMALITZATS 4
5. ACTIVITAT INSTITUCIONAL 5
5.1. CONVENIS SUBSCRITS 5
5.2. PARTICIPACIÓ EN LA XARXA D'AGÈNCIES I OFICINES ANTICORRUPCIÓ DE L'ESTAT ESPANYOL 6
5.3. ACTIVITAT INTERNACIONAL 7
6. ACTIVITAT OPERATIVA 9
6.1. INSTRUMENTS DE PLANIFICACIÓ: DIRECTRIUS GENERALS PER A 2021 9
6.2. LA IMPORTÀNCIA TRANSCENDENTAL DE LA PREVENCIÓ 10
6.2.1. L'ELABORACIÓ DE GUIES DE PREVENCIÓ DE RISCOS DE CORRUPCIÓ EN ORGANISMES PÚBLICS 11
6.2.2. EL DESENVOLUPAMENT D'UN SIMULADOR DE CONFLICTES D'INTERÈS 12
6.2.3. L'ELABORACIÓ D'UN PROJECTE EDUCATIU PROPI I ESPECÍFIC 13
6.2.3.1. 6.2.3.1. ITINERARI FORMATIU SOBRE INTEGRITAT I CORRUPCIÓ DIRIGIT A ESTUDIANTS D'ESO, BATXILLERAT I FP 14
6.2.3.2. EL DIRIGIT ALS EMPLEATS PÚBLICS 16
6.2.3.3. L'ADREÇAT ALS ESTUDIANTS UNIVERSITARIS 17
6.2.4. LA FUNCIÓ D'ASSESSORAMENT EN MATÈRIA D'INTEGRITAT I ÈTICA PÚBLICA 18
6.2.4.1. ASSESSORAMENT A EMPLEATS PÚBLICS EN MATÈRIA DE CONFLICTES D'INTERÈS 18
6.2.4.2. AL·LEGACIONS A PROJECTES NORMATIUS 18
6.2.5. L'ELABORACIÓ D'UNA ENQUESTA CIUTADANA 19
6.2.6. LA DIFUSIÓ DELS PROGRAMES DE COMPLIMENT NORMATIU EN LES PIMES 20

6.2.7. 6.2.7. La gestió i explotació del Registre de declaracions patrimonials i d'activitats 22
6.2.7.1. El formulari de declaracions 22
6.2.7.2. Resum de la informació continguda en el Registre 23
6.2.7.3. Convenis signats amb diferents Ajuntaments i Consells Insulars 26
6.3. Les investigacions 27
6.3.1. Com es tramiten les investigacions? 28
6.3.2. De quines fonts d'informació disposa l'Oficina per a dur a terme les seves investigacions? 29
6.3.3. Com s'han comportat les denúncies el 2020? 30
6.3.3.1. Denúncies rebudes en 2020 30
6.3.3.2. Expedients oberts durant 2020 32
6.3.3.3. Diligències d'investigació practicades el 2020 32
6.3.3.4. Resum de les actuacions d'investigació concloses en 2020 37
6.3.4. Els sistemes d'alerta 37
6.3.5. Auditoria del deute 39
ANNEX I. Autoritats membres de la NCPA 40
ANNEX II. Autoritats membres de la EPAC-EACN 41
ANNEX III. Esquema de la fase d'anàlisi prèvia de versemblança 42
ANNEX IV. Esquema la fase d'investigació i inspecció 43
ANNEX V. Resum actuacions investigació concloses en 2020 44

1. PRESENTACIÓ

La memòria anual és l'eina bàsica mitjançant la qual l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears dóna compliment ordinari al deure de retre comptes al Parlament dels resultats de la seva activitat en els termes que preveu l'article 13 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, donant justificació de forma transparent, de l'activitat desenvolupada al llarg de l'exercici 2020.

Aquesta és doncs, la tercera memòria que presenta l'Oficina en què es recull el primer exercici complet després de la incorporació de la plantilla necessària, destinada a treballar per un canvi cultural en la percepció de la corrupció com un risc a què cal fer front amb determinació i estratègies preventives, que impliquin reforçar la consciència col·lectiva per una ètica pública que contribueixi a recuperar la confiança ciutadana en les administracions i en els seus sectors públics.

Aquests són els reptes que seguirem abordant des de l'objectivitat, el rigor, la prudència, la lleialtat institucional, el respecte al dret i la seguretat jurídica.

Palma, 19 de febrer de 2021

El Director

Jaime Far Jiménez

2. LA INSTITUCIÓ

L'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció a les Illes Balears (Oficina d'ara endavant), va ser creada per la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de Parlament de les Illes Balears, parcialment modificada per les Lleis 7/2018 i 1/2019.

L'Oficina es configura com una entitat de dret públic, amb personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per al compliment de les seves finalitats. Depèn orgànicament del Parlament de les Illes Balears i exerceix les seves funcions amb plena independència i autonomia funcional, sotmesa únicament a l'ordenament jurídic.

I es crea amb l'objectiu de prevenir i investigar possibles casos d'ús o de destinació fraudulents de fons públics o qualsevol aprofitament il·lícit, derivat de conductes que comportin conflicte d'interessos o l'ús particular d'informacions derivades de les funcions pròpies del personal al servei del sector públic.

La singularitat de l'Oficina radica que és un organisme específicament creat en l'àmbit públic balear a l'empara de la Convenció de les Nacions Unides contra la Corrupció, signada a Nova York el 31 d'octubre de 2003 i ratificada per Espanya el 2006.

No hi ha dubte que entitats d'aquest tipus són ja habituals en gairebé tots els països de món, també conegudes com Anti-Corruption Authorities o ACAS, destacant especialment les que formen part de l'European Partners Against Corruption (EPAC / EACN), i de la Network of Corruption Prevention Authorities (Veure autoritats en els annexos 1 i 2)[1], i les oficines de la resta de Comunitats Autònomes[2].

[1] http://www.epac-eacn.org/ y https://www.coe.int/en/web/corruption/ncpa-network

[2] L'Oficina Antifrau de Catalunya, l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, l'Agència de Integritat i Ètica Públiques d'Aragó, l'Oficina de Bones Pràctiques i Anticorrupció de la Comunitat Foral de Navarra, i les iniciatives adoptades a Madrid, Andalusia i Castella-Lleó

EPAC & EACN Members
ICELAND
NORWAY
SWEDEN
FINLAND
ESTONIA
LATVIA
LITHUANIA
RUSSIAN FEDERATION
BELARUS
IRELAND
UNITED KINGDOM
GERMANY
POLAND
UKRAINE
CZECH REPUBLIC
SLOVAKIA
AUSTRIA
HUNGARY
FRANCE
ROMANIA
SERBIA
ITALY
BULGARIA
GEORGIA
AZERBAIJAN
PORTUGAL
SPAIN
GREECE
TURKEY
MALTA
CYPRUS
EPAC & EACN Members
EPAC Members
EPAC Observers

3. L'EQUIP HUMÀ

Després d'haver resolt els diferents processos selectius duts a terme, les places cobertes són les següents:

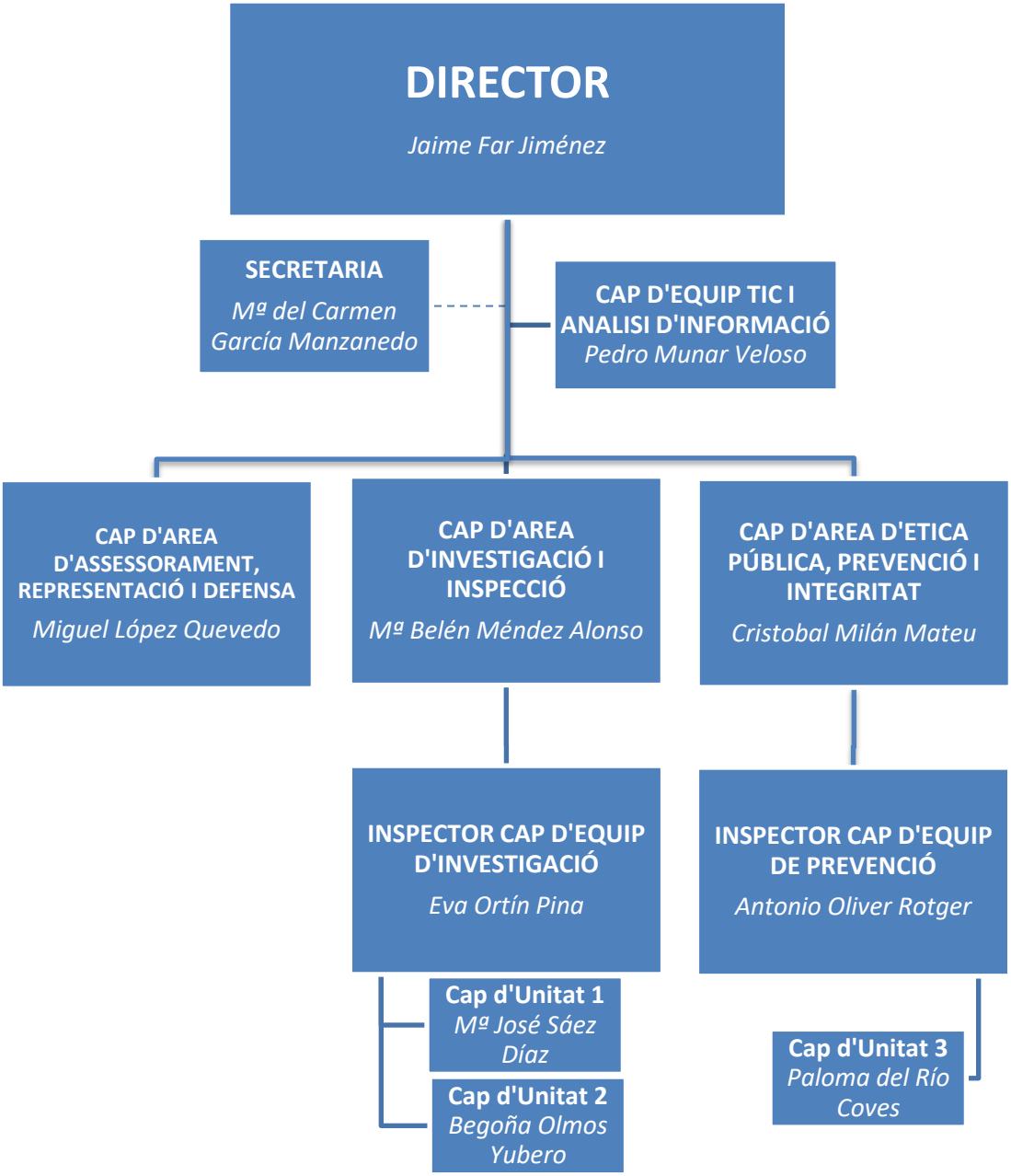

4. RECURSOS FINANCERS I MATERIALS

4.1. Finançament i execució pressupostària

D'acord amb l'article 22 de la Llei 16/2016, l'Oficina disposarà dels recursos humans i dels mitjans materials necessaris i adequats per al compliment eficaç de les funcions que té assignades, i correspon a director o la directora de l'Oficina elaborar l'avantprojecte de pressupostos de funcionament i remetre-ho al Govern de les Illes Balears, a efecte que l'incorpori com a secció independent al projecte de llei de pressupostos generals de la comunitat autònoma.

El pressupost de l'Oficina per a l'exercici pressupostari 2020 va ascendir a 922.052 €, un 1,6% inferior al de 2019.

4.1.1. Execució pressupostària 2020

- Pressupost d'ingressos:

S'han fet efectives transferències corrents per l'import total pressupostat de 922.052 €.

- Pressupost de despeses:

El 31 de desembre de l'any 2020 (sense perjudici del tancament definitiu de la comptabilitat) s'han compromès crèdits per import de 948.704,86 €, dels quals s'ha pagat la totalitat, finançant la diferència amb els romanents de crèdit d'exercici 2019, i resultant un romanent de crèdit en 2020 de 504.266,14 €.

El grau d'execució del pressupost arriba al 100% del pressupost definitiu.

4.1.2. Crèdits pressupostaris per a l'exercici 2021

La Llei 3/2020, de 29 de desembre, de Pressupostos de la Comunitat Autònoma per a 2021, assigna a l'Oficina un crèdit total de **918.050 €**, de conformitat amb l'avantprojecte de pressupost tramès pel director a la Conselleria d'Hisenda, distribuït entre els següents capítols:

Capítol I	Capítol II	Capítol III	Capítol IV	Capítol VI
881.498 €	36.102 €	450 €	0 €	0 €

Aquesta xifra suposa una **reducció d'un 0,4%** respecte a l'assignat en 2020, que es veurà compensat amb la incorporació del romanent de crèdit hagut aquest any (tal com ja va succeir amb el romanent de 2019), d'acord amb l'article 7 de la Llei 3/2020.

En base en aquestes previsions, es procedirà a autoritzar la incorporació del romanent de crèdit de l'exercici 2020 al pressupost de 2021.

4.2. Contractes formalitzats

Durant l'exercici 2020 s'han subscrit els següents contractes:

NUMERO	TIPO CONTRATO	OBJETO	IMPORTE LICITACION	IMPORTE ADJUDICADO	CODIGO CPV
17/2020	SERVICIOS	INSTALACION Y MANTENIMIENTO DE ALARMAS ANTIINTRUSION Y DETECCION DE INCENDIOS (2 AÑOS)	5.634,00 €	4.656,00 €	45312100
10/2020	SERVICIOS	INSTALACION DE CABLEADO ESTRUCTURADO DE TODOS LOS DISPOSITIVOS ELECTRONICOS	7.991,00 €	6.604,00 €	32421000
50/2020	SERVICIOS	CONTRATACION DE DESARROLLOS WEB PARA PROYECTO EDUCATIVO Y ENCUESTA	4.840,00 €	4.000,00 €	72000000
46BIS/2020	SERVICIOS	GRABACION VOCES EN CASTELLANO Y CATALAN DEL VIDEO ANIMADO CONTRA LA CORRUPCION	300,00 €	300,00 €	30237330
41/2020	SERVICIOS	MEJORA FORMULARIO DECLARACIONES PATRIMONIALES Y DE ACTIVIDADES DE ALTOS CARGOS PUBLICOS DE BALEARES...	16.620,00 €	16.620,00 €	72212325
46/2020	SERVICIOS	ANIMACIONES DE VIDEOS Y MONTAJE DE VIDEO DIVULGATIVO	1.200,00 €	1.200,00 €	92111000
2/2020	SERVICIOS	LIMPIEZA DE LA SEDE DE LA OFICINA DE PREVENCION Y LUCHA CONTRA LA CORRUPCION (2 AÑOS)	14.251,00 €	11.778,00 €	48613000
32/2020	SUMINISTRO	ADQUISICION DE MATERIAL MICROINFORMATICO, LICENCIA DE OFFICE 365 Y ANTIVIRUS	6.050,00 €	5.942,00 €	30236000

5. ACTIVITAT INSTITUCIONAL

5.1. Convenis subscrits

El desplegament de les activitats pròpies d'una institució com l'Oficina (que compta amb personal tan qualificat com escàs i amb un pressupost el 96% del qual es destina a despeses de personal), requereix l'aprofitament de les eines, sistemes i aplicacions que altres entitats públiques amb major grandària hagin pogut desenvolupar o contractar i siguin susceptibles de reutilització segons l'article 157 de la Llei 40/2015.

D'altra banda, és important la creació de sinèrgies entre institucions que tenen entre els seus objectius la prevenció i detecció de fraus, abusos i males pràctiques, posant en comú les dificultats d'aquest àmbit de l'experiència professional i la millor forma en què han estat abordades prèviament.

D'acord amb això, l'Oficina ha subscrit els següents convenis o acords de col·laboració amb altres administracions i organismes públics:

1) **Protocol general de col·laboració de 10 de gener de 2020 amb la Universitat de les Illes Balears** per a establir línies conjuntes en matèria de formació, transferència de coneixements i assumptes relacionats amb la prevenció i el control de la corrupció.

2) **Conveni de 23 de setembre amb el Consell General del Notariat** perquè l'Oficina pugui accedir a les bases de dades de titulars reals i persones amb responsabilitat pública, que gestiona el Consell de notaris, a fi de incorporar-lo a les actuacions de comprovació i investigació.

3) **Conveni de 12 de novembre amb la World Compliance Association** per establir un marc de col·laboració en activitats de formació, transferència de coneixements i elaboració de guies i manuals, sobre la prevenció i investigació de males pràctiques en les administracions públiques i del compliance en matèria de corrupció.

A més d'aquests convenis, en l'apartat 6.2.7.3 es recullen els signats específicament en l'àmbit de l'Registre de Declaracions Patrimonials, d'Activitats i d'Interessos de la gestió és responsable l'Oficina.

5.2. Participació en la Xarxa d'Agències i Oficines anticorrupció de l'Estat espanyol

Dins l'àmbit de les reunions de coordinació amb les restants oficines i agències que en l'àmbit nacional s'encarreguen de vetllar per la integritat, ètica pública i prevenció i control de la corrupció, el 2018 es va crear la Xarxa d'Agències i Oficines anticorrupció de l'Estat, de la qual formen part les següents:

- Oficina Municipal contra el Frau i la Corrupció de l'Ajuntament de Madrid;
- Oficina Antifrau de Catalunya;
- Agència de Prevenció i Lluita contra el Frau i la Corrupció de la Comunitat Valenciana;
- Oficina de Prevenció i Lluita Contra la Corrupció a les Illes Balears;
- Oficina per la Transparència i les Bones Pràctiques de l'Ajuntament de Barcelona;
- Agència de Transparència de l'Àrea Metropolitana de Barcelona;
- Consell de Comptes de Galícia.
- La Cambra de Comptes de Canàries.
- El Servei Nacional de Coordinació Antifrau (de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat).
- L'Oficina Independent de Regulació i Supervisió de la Contractació (OIRESCON)

Durant 2020 s'han celebrat de forma virtual a causa de la pandèmia COVID19, les **V i VI reunions de la Xarxa**, en què es van tractar els següents temes:

- La gestió de la COVID-19 i el rol de les oficines anticorrupció en el marc de la contractació i el bon govern
- Iniciatives legislatives de transposició de la directiva europea de protecció de alertadores.
- El conflicte entre transparència i confidencialitat en els òrgans de control i investigació.
- Informació i conclusions dels informes especials de Supervisió de la tramitació d'emergència COVID-19, per part de la OIRESCON.
- Riscos de corrupció i frau en el sector sanitari; Possibles repercussions de la crisi de la COVID-19 i de la despesa d'emergència en els Fons Estructurals i d'Inversió Europeus.

Finalment, cal destacar que, en relació amb el procés legislatiu **de transposició de la Directiva (UE) 2019/1937**, del Parlament Europeu i de Consell, de 23 d'octubre de 2019, relativa a la protecció de les persones que informin sobre infraccions del dret de la Unió, es va convocar als membres de la Xarxa a una reunió el dia 4 de novembre amb el subsecretari i la Secretaria General Tècnica del Ministeri de Justícia, en relació

amb la seva posició sobre els aspectes que es consideren claus en la transposició de la directiva.

5.3. Activitat internacional

Tal com s'indica en l'apartat 6.1 d'aquesta Memòria relatiu a les directrius generals d'actuació per a l'any 2021, és un objectiu prioritari de l'Oficina establir i reforçar les relacions institucionals i de col·laboració tant a nivell nacional com internacional, ja que com s'ha explicat anteriorment, és important la creació de sinèrgies entre institucions que tenen entre els seus objectius la prevenció i detecció de fraus, abusos i males pràctiques, posant en comú les dificultats d'aquest àmbit de l'experiència professional i la millor forma en què han estat abordades prèviament.

Són molt nombroses les institucions nacionals d'altres països i institucions internacionals dedicades a la prevenció i lluita contra la corrupció. Moltes d'elles han recorregut un llarg camí en aquestes matèries que sens dubte ha de ser objecte d'aprofitament per l'Oficina.

Durant l'any 2020 s'han dut a terme les següents actuacions a nivell internacional:

1) Com a entitat adherida des 2018 a **l'European Partners Against Corruption and European contact-point network against corruption** (EPAC / EACN), l'Oficina ha participat en les dues Newsletter que s'han emès en 2020 per aquesta organització, amb les següents aportacions:
    - *A conflict of interest simulator*: Butlletí No. 02 August 2020.
    - *Educational project for teenagers*: http://www.epac-eacn.org/images/EPAC_EACN%20Newsletter%20III%202020.pdf

    No s'ha celebrat durant 2020 l'Assemblea General anual de l'organització, a conseqüència de la pandèmia.
2) Participació al **Fòrum Global d'Integritat i Anticorrupció de l'OCDE**. A causa de situació sanitària, durant 2020 aquest Fòrum s'ha celebrat de forma virtual sota el títol "*Anti-corruption and integrity: safeguards for a resilient COVID-19 response and recovery*", realitzant-se diferents seminaris de forma telemàtica durant el mes de maig.
3) El 3 d'abril de 2020 la Oficina va ser admesa com a observador extern de la **Network of Corruption Prevention Authorities (NCPA)**, atès que només s'admeten com a membres de ple dret a entitats d'àmbit nacional. Aquesta Xarxa té com a objectius:

- unir esforços per millorar la recopilació, la gestió i l'intercanvi sistemàtics d'informació entre les autoritats anticorrupció, incloses les seves respectives experiències i bones pràctiques;
- reconèixer i promoure les normes internacionals per a la prevenció de la corrupció;
- estimular i associar-se amb altres parts interessades internacionals per a la promoció de la integritat.

Durant 2020 s'han celebrat reunions plenàries de forma telemàtica els dies 26 i 27 de maig, 29 de setembre i 16 de desembre. En aquesta última reunió es va exposar el projecte Datacross, en el qual participa l'Oficina de Balears, i que es detalla en l'apartat 6.3.4.

4) Entre els dies 30 de novembre i 5 de desembre, l'Oficina ha participat en **The 19th International Anti-Corruption Conference**, que també s'ha desenvolupat de forma telemàtica. El contingut de la conferència es pot veure a l'enllaç que s'indica a peu de pàgina[3].

[3] https://iaccseries.us13.list-manage.com/track/click?u=06e9c985fb874e3cb966bc8c9&id=e5f8f2449c&e=00f6b4dd47

6. ACTIVITAT OPERATIVA

6.1. Instruments de planificació: directrius generals per a 2021

L'article 26 del Reglament de Funcionament i Règim Interior de l'Oficina, disposa que en l'últim trimestre de cada any, el director o directora ha d'aprovar les directrius generals de les actuacions de prevenció i investigació que seran objecte de realització prioritària durant l'any següent, en funció de les àrees de risc i d'atenció prioritària.

En virtut de l'anterior, mitjançant Instrucció 2/2020, de 29 de desembre, s'han aprovat les directrius generals d'actuació de l'Oficina per a l'any 2021 el contingut de les quals es pot veure al portal d'internet, i l'esquema és el següent:

1. PRINCIPIS D'ACTUACIÓ I OBJECTIUS GENERALS DEL PLA

1.1. Missió
1.2. Visió
1.3. Objectius generals

2. ACTUACIONS RELACIONADES AMB L'ETICA PÚBLICA, PREVENCIÓ I INTEGRITAT

2.1. En matèria d'integritat
2.2. En matèria de gestió de riscos
2.3. En matèria de comunicació, sensibilització i participació ciutadana
2.4. En matèria de transparència
2.5. En matèria de formació i gestió del coneixement

3. ACTUACIONS RELACIONADES AMB LA INVESTIGACIÓ I LA INSPECCIÓ

3.1. Implantació d'un sistema d'alertes primerenques
3.2. Elaboració de guies, així com mètodes d'ajuda informàtics
3.3. Elaboració d'un protocol de protecció de denunciants.
3.4. Investigació de les irregularitats detectades per la Sindicatura de Comptes i altres òrgans de control
3.5. Explotació del Registre de declaracions de béns, activitats i interessos
3.6. Investigació de les denúncies presentades.
3.7. Investigacions que, pel seu interès o rellevància, s'iniciïn en compliment de l'apartat segon de la Instrucció 5/2019.
3.8. Col·laboració amb els òrgans judicials, la Fiscalia anticorrupció, les agències tributàries i altres òrgans de control.

4. ACTUACIONS TRANSVERSALS

4.1. Relacions institucionals i de col·laboració
4.2. Establiment d'un pla d'objectius susceptible de mesurament de les actuacions de l'Oficina.

6.2. La importància transcendental de la Prevenció

La integritat és un dels fonaments de les estructures polítiques, econòmiques i socials i és una pedra angular de la bona governança. La integritat pública implica que els encarregats de gestionar la cosa pública, no només compleixin amb el mínim requerit per les lleis, sinó que regeixin el seu comportament d'acord amb valors i estàndards de conducta ben definits i comuns a tota l'administració, amb l'objectiu de donar sempre prioritat a l'interès públic per sobre del privat.

No obstant això, cap país és immune a violacions a la integritat. Els enfocaments tradicionals de lluita contra la corrupció basats en la creació de més regles, un compliment més estricte i una aplicació més rigorosa de la llei, han tingut una eficàcia limitada. Centrar-se en un mer enfocament punitiu no resol les arrels del problema, doncs sembla que, per cada corrupte empresonat, aparegués al menys un de nou i que la corrupció en comptes de ser controlada es torni cada vegada més sofisticada[4]. A més, un enfocament tradicional centrat en el compliment de la llei pot ser contraproduent ja que proporciona un senyal de desconfiança cap als servidors públics, i pot donar la impressió que la mala conducta és comú i, per tant, es necessiten més regles i regulacions que la controlin. Així mateix, sistemes enfocats en el compliment de normes podrien portar els servidors públics a pensar que mentre no estiguin violant la llei, estan actuant èticament. Per descomptat, això no vol dir que es deixin d'investigar i sancionar casos, sinó donar igual o més visibilitat a les accions preventives i proactives de promoció de la integritat.

En els Objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides adoptats en 2015 es troba el de promoure societats justes, pacífiques i inclusives (objectiu 16 "Pau, justícia i institucions sòlides"), i dins d'aquest es recullen diverses metes, entre les que es troben:

- Meta 5: Reduir considerablement la corrupció i el suborn en totes les seves formes.

[4] Estudios de la OCDE sobre Gobernanza Pública. “La Integridad Pública en América Latina y el Caribe 2018-2019. DE GOBIERNOS REACTIVOS A ESTADOS PROACTIVOS”.

• Meta 6: Crear a tots els nivells institucions eficaços i transparents que rendeixin comptes.

Quines actuacions ha realitzat l'Oficina durant 2020 per a fomentar la prevenció de la corrupció?[5] Es recullen a continuació.

6.2.1. L'elaboració de guies de prevenció de riscos de corrupció en organismes públics

La Instrucció 6/2019, de 30 de desembre de 2019, per la qual es van aprovar les Directrius Generals d'actuació de l'Oficina per a l'any 2020, establia en el punt 2.2. la implantació generalitzada de sistemes d'avaluació del risc de frau a través de mapes de riscos i d'indicadors d'alerta, i el mesurament permanent de la seva eficàcia.

En base a aquest mandat, l'Oficina ha elaborat en aquest any 2020 les següents guies:

- La **Guia Marc de Gestió de Riscos de Corrupció en els Organismes Públics**, que té per objecte el disseny de l'estratègia que permeti implantar a totes les entitats públiques, programes que contemplin les següents mesures per enfortir la integritat institucional:
  - La identificació, avaluació i anàlisi de riscos de males pràctiques en general, i de corrupció, en particular.
  - L'adopció de mesures de supervisió i control.
- La **Guia de Gestió de Riscos de Corrupció en els ajuntaments**. Partint d'aquesta Guia Marc, aquesta segona guia constitueix la primera de les guies particularitzades per organismes, en concret per als ajuntaments. La implantació pràctica d'aquesta Guia està pendent d'un formulari electrònic, que està sent desenvolupat per l'Oficina, en part juntament amb la Intervenció del Consell Insular de Mallorca i la Intervenció General de la Diputació d'Albacete.

[5] Totes elles es poden veure a la pàgina web de l'Oficina.

6.2.2. El desenvolupament d'un simulador de conflictes d'interès

Els conflictes d'interès són situacions conjunturals que poden produir-se en qualsevol moment durant l'exercici de la majoria de professions, en què cada possible situació que genera dubte sobre la possible existència d'un conflicte d'interès, ha de ser avaluada amb independència de les altres.

Els conflictes d'interès no són intrínsecament negatius. Es tracta de situacions que es produeixen per raó de la naturalesa social i econòmica de l'individu, que es relaciona amb altres persones i que posseeix interessos diferents dels públics que, en la seva qualitat de funcionari, ha de tutelar. No obstant això, és imprescindible que siguin adequadament gestionats.

Cal tenir en compte que tots els conceptes d'incompatibilitat i de conflicte d'interès són diferents, encara que estan íntimament relacionats. En tota situació d'incompatibilitat subjau una de conflicte d'interès, però no al revés. Per això, la normativa ha regulat els casos en què una situació concreta es considera incompatible amb l'exercici de la funció pública, però no ho ha fet així amb les situacions de conflicte d'interès, tot i que també poden ser sancionades, mitjançant l'incompliment de les obligacions d'abstenció.

Per tal d'ajudar els empleats i càrrecs públics a determinar si es troben o poden trobar-se davant una situació d'incompatibilitat o que generi algun conflicte d'interès, l'Oficina ha desenvolupat un simulador electrònic a la seva pàgina web. Així mateix, es convida a tot empleat o càrrec públic que tingui algun dubte sobre aquests aspectes, o cregui que pugui estar en una situació d'incompatibilitat o de conflicte d'interès, a que es posi en contacte amb l'Oficina, tant presentant un escrit per Registre General, com enviant un correu electrònic a l'adreça info@oaib.es:

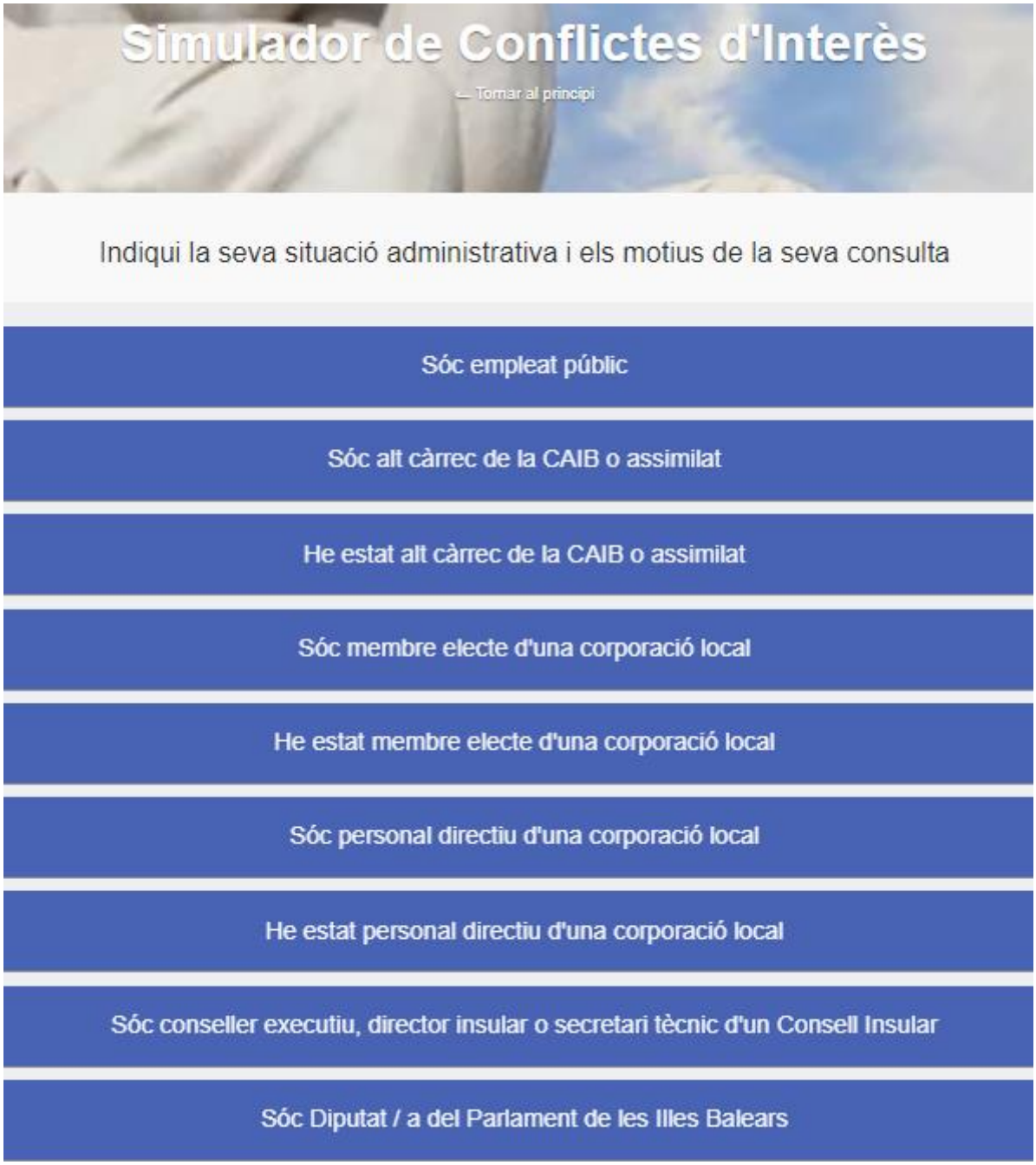

6.2.3. L'elaboració d'un projecte educatiu propi i específic

És conegut que la corrupció és un fenomen que s'origina en la vessant mental abans que en la conductual, de manera que els individus mesuren el seu procedir des del context col·lectiu en què es troben abans que en el veritable valor econòmic que es poden adjudicar. Així, si algú percep que tots estan incorrent en contravencions a la

probitat, el més probable és que també cedeixi, ja que la responsabilitat moral disminueix. Si se té una població que condemna la corrupció en totes les seves formes i abastos, és esperable que menys persones s'arrisquin a cometre algun acte corrupte, ja que s'enfrontarien el càstig moral, que en moltes ocasions pot ser més greu socialment que una sanció monetària o penal. Aquí rau la importància de poder augmentar la conscienciació d'aquestes matèries en la ciutadania. Els factors indispensables per avançar en la conscienciació ciutadana contra la corrupció són els següents:

- Nivell de coneixement sobre la corrupció: Si una persona desconeix que pagar per accelerar un tràmit administratiu és un delicte, difícilment adoptarà alguna mesura concreta per enfrontar-ho.

- Nivell de tolerància a la corrupció: El nivell de flexibilitat moral que un individu tingui enfront de determinades inobservances ètiques podria afavorir justificacions que disminueixin la càrrega negativa d'actuar incorrectament davant dilemes d'integritat i el mogui a cometre irregularitats.

- Normes socials imperants: Les costums comunament acceptades funcionen com un ancoratge ètic al qual recorren els individus per justificar les decisions que prenen. Si les normes socials no sancionen les contravencions a la probitat, es transformen en incentius ètics per al mal comportament de les persones.

L'Oficina té l'encàrrec legal de fomentar els valors i actituds favorables a la integritat institucional i a l'ètica pública, mitjançant campanyes de comunicació, publicacions pedagògiques i altres activitats de sensibilització i generació d'opinió.

Per a això, com a part d'aquest encàrrec, l'Oficina ha dissenyat un projecte educatiu propi i específic, dirigit a aquells tres àmbits en què és imprescindible fomentar aquests valors i actituds.

6.2.3.1. 6.2.3.1. Itinerari formatiu sobre integritat i corrupció dirigit a estudiants d'ESO, Batxillerat i FP

Es tracta d'un programa formatiu adreçat als alumnes dels últims cicles formatius no universitaris, al voltant de 4 objectius:

- Incentivar valors i actituds favorables a la integritat, honestedat, responsabilitat individual, solidaritat i respecte als altres.

• Introduir-los dins l'ètica pública per a un repartiment equitatiu, solidari i eficient dels recursos públics.

• Explicar per què és tan important que tothom contribueixi amb els seus impostos a sostenir l'estat de benestar i que aquests recursos es gastin de la millor manera possible per fer una societat més justa, solidària i igualitària.

• Finalment, explicar aquests conceptes que de vegades han sentit en els mitjans de comunicació (frau, corrupció, etc.), com impedeixen complir amb els objectius anteriors, i qui som i què fem a l'Oficina.

El contingut d'aquest itinerari és el següent:

1) Presentació d'un vídeo sobre la corrupció, editat per l'Oficina, de 3 minuts de durada, per a millorar la comprensió dels estudiants sobre el significat i l'impacte de la corrupció i altres actes relacionats. Aquest vídeo està penjat en el compte de l'Oficina a la xarxa You Tube (https://www.youtube.com/channel/UCqhSo_19B4EgnaVBN46mTtg) i ha tingut 586 visualitzacions, des del 9 de desembre: 324 de la versió en castellà i 262 de la versió en català.

2) Explicació dels elements principals de les diferents parts del vídeo, sempre lligant el seu contingut cap als objectius d'integritat, honestedat, responsabilitat individual i solidaritat.

3) Introducció a dues eines lúdiques:

a. "*I tu què faries?*": Es tractaria de debatre a classe possibles dilemes, per als quals hi ha 4 respostes tancades, analitzant quines serien les conseqüències de les diferents accions, i extraient algun tipus de moralitat sobre les mateixes.

b. "*Valora la teva integritat*": Es tracta que cada classe, en grup o de forma individual, i amb més temps, responguin a altres dilemes, en aquest cas amb una escala de valoració d'1 a 7. Aquesta opció està destinada a extreure una puntuació per a qualificar al grup o la persona, i estan pensats conjuntament amb la facultat de psicologia de la UIB.

Aquestes dues eines es poden veure en aquest enllaç: https://oaib.es/ca/projecte-educatiu/

Des que es va posar en marxa aquest projecte al desembre de 2020, s'han desenvolupat només 3 actuacions per part de l'Oficina com a conseqüència de la dificultat de les actuacions presencials a les aules a causa de la pandèmia:

• 2 actuacions al Col·legi El Temple, de Palma.

• 1 actuació a l'Institut IES de Santa Maria.

Íntimament lligat a aquest projecte educatiu, s'ha llançat un concurs dirigit a aquests estudiants l'objecte del qual és qualsevol tema relacionat amb la lluita contra la corrupció i la defensa de valors ètics que permetin la seva erradicació de la societat.

El concurs consta de 3 categories: Còmic, Vídeo i Fotografia o cartell publicitari, i el premi per al guanyador de cadascuna de les categories està valorat en 200 €.

El termini per a la presentació dels treballs finalitza el dia 15 d'abril de 2021 per tal de poder atorgar els premis abans de la finalització del curs 2020/2021

L'Oficina ha dut a terme una campanya a YouTube d'una setmana de durada per promocionar aquest projecte i el concurs, amb un vídeo de 30 segons de durada que ha tingut 70.046 impressions i 1.803 visualitzacions.

6.2.3.2. El dirigit als empleats públics

Després de diverses iniciatives que no s'han pogut dur a terme en 2020 com a conseqüència de la pandèmia, finalment s'impartiran durant 2021 dos projectes formatius dirigits a empleats públics, en col·laboració amb l'Escola Balear d'Administració Pública (EBAP):

• Curs d'Integritat i Lideratge Ètic (12 hores). Aquest curs està dirigit a directius públics i ha estat dissenyat per l'Oficina per ajudar a entendre millor els fonaments teòrics i les aplicacions pràctiques del lideratge ètic, tenint en compte la diversitat cultural de les organitzacions actuals, dins d'un marc complet d'integritat que engloba el compromís, les responsabilitats, la cultura, i la rendició de comptes, i comprendre el fenomen de la corrupció. El curs està estructurat al voltant de les següents qüestions principals:

- El lideratge ètic.
- Els sistemes d'integritat.
- Les eines per aconseguir estructures íntegres.
- El fenomen de la corrupció.

• Curs El Fenomen de la Corrupció (22 hores). Aquest curs està dirigit a empleats públics en general. Com una de les primeres preocupacions del

discurs moral i polític, des de l'antiguitat clàssica fins a la més recent Convenció de les Nacions Unides, la corrupció sempre ha arruïnat els assumptes humans. Les seves definicions van des de la part moral i religiosa fins a l'econòmica, política i legal. Els seus efectes són de gran envergadura: s'ha comprovat que la corrupció distorsiona el judici humà, deforma les cultures organitzatives de les institucions governamentals, soscava el desenvolupament econòmic i polític, augmenta la pobresa, compromet els drets humans, corroeix la integritat dels sistemes econòmics i polítics a causa desigualtats extremes, destrueix la confiança pública en el govern i els mercats, i soscava les polítiques de protecció ambiental i canvi climàtic. Aquest curs ofereix un panorama de les diferents definicions i efectes de la corrupció. Igualment, fa una revisió de les diferents formes d'entendre la corrupció i analitza diversos enfocaments per mesurar-la i combatre-la, i està estructurat al voltant de les següents qüestions principals:

- Què és la corrupció
- La corrupció i la bona governança.
- La corrupció en el sector públic i en el privat
- La corrupció i drets humans
- La corrupció i gènere
- Participació ciutadana, les denúncies i altres mesures de lluita contra la corrupció.

6.2.3.3. L'adreçat als estudiants universitaris

Aquest projecte està ideat juntament amb la Facultat de Dret de la Universitat de les Illes Balears, en execució del conveni signat el dia 10 de febrer de 2020 entre les dues institucions, si bé no s'ha pogut desenvolupar durant aquest any com a conseqüència de la pandèmia.

Es tracta d'un curs d'expert universitari en "Administració pública i prevenció de la corrupció", desenvolupat al llarg de 15 unitats agrupades al voltant de 3 mòduls: La corrupció com a fenomen complex: orígens, definicions i delimitacions (12 h), el dret penal i la corrupció en l'administració pública (32 h), i la prevenció i investigació de la corrupció en l'administració pública (20 h).

6.2.4. La funció d'assessorament en matèria d'integritat i ètica pública

La Llei de creació de l'Oficina li encomana assessorar i formular propostes i recomanacions al Parlament de les Illes Balears, al Govern de les Illes Balears i els òrgans de govern dels consells insulars, dels municipis i de la resta de les administracions públiques de les Illes Balears, amb l'objectiu d'adoptar mesures de prevenció i lluita contra la corrupció.

En base a aquest mandat, durant l'any 2020 l'Oficina ha realitzat les següents actuacions.

6.2.4.1. Assessorament a empleats públics en matèria de conflictes d'interès

El Reglament de Funcionament i Règim Interior de l'Oficina encarrega a l'Àrea d'Ètica Pública, Prevenció i Integritat les següents funcions: ...

> *h) Vetllar pel compliment del règim d'incompatibilitats dels càrrecs públics.*
>
> *e) Assessorar sobre qüestions d'incompatibilitat dels càrrecs públics.*
>
> *j) Col·laborar amb la Direcció de l'Oficina en els casos en què hagin de dirimir conflictes d'interessos*

D'acord amb això, s'han evacuat 2 consultes plantejades per diversos càrrecs públics de diferents administracions.

6.2.4.2. Al·legacions a projectes normatius

La Instrucció 6/2019, de 30 de desembre, per la qual es van aprovar les Directrius generals d'actuació per a l'any 2020, en el seu apartat 2.5, en matèria de formació i gestió del coneixement, va establir com a actuació prioritària la de l'anàlisi i estudi de la normativa autonòmica i local en fase d'exposició pública per a formular recomanacions en matèria de probitat, d'ètica pública i d'integritat.

D'acord amb això, l'Oficina ha efectuat al·legacions a diferents projectes normatius per tal d'incidir particularment en aquells aspectes de la disposició normativa projectada que, directa o indirectament, tenen relació amb els àmbits sobre els quals recauen les

funcions que la Llei atribueix a l'Oficina, amb l'objectiu d'enfortir la integritat de les institucions i els servidors públics. Els projectes informats han estat els següents:

• Projecte d'Ordre de Conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball pel qual s'aproven les bases reguladores i la convocatòria extraordinària per a concedir ajudes excepcionals destinades a mantenir els llocs de treball de sector del transport discrecional turístic per carretera de les Illes Balears.

• Projecte de decret pel qual es crea la Medalla al Mèrit de Protecció Civil i es regulen els criteris per a la seva concessió.

• Projecte de decret pel qual s'aprova el reglament d'organització i funcionament del Consell Consultiu de les Illes Balears.

• Aprovació inicial del Pla Estratègic de Subvencions del Consell Insular de Formentera per al període 2020-2021.

• Projecte d'Ordenança municipal de Transparència, Accés a la Informació i Reutilització, de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany.

• Recomanació al Parlament per dotar-se d'un Codi de Conducta.

• Al·legacions a l'avantprojecte de llei de Consells Insulars.

6.2.5. L'elaboració d'una enquesta ciutadana

El malestar ciutadà contra les infraccions a la probitat ha estat molt present en la premsa nacional i local de l'última dècada, la qual cosa posa en evidència la necessitat d'investigar per identificar-ne les característiques i reconèixer les seves manifestacions.

Un dels principals problemes per mesurar la corrupció és la dificultat de disposar de dades fiables sobre els casos existents, en part a causa de l'heterogeneïtat de les eines de mesurament. Per aquest motiu resulten útils els indicadors sobre la percepció de la ciutadania i la seva evolució en el temps, atès que els agents econòmics i la resposta ciutadana es mouen en funció de percepcions. La percepció és un mecanisme de comprensió complex basat en l'observació d'un fenomen i en la interpretació que fa un individu influenciat per factors culturals, socials, polítics, i per les experiències, valors i expectatives de cada ésser humà, i no reflecteix necessàriament la realitat de fet sinó més aviat les vivències de cada subjecte i el seu context. Així, el que entén per corrupció un jutge no coincideix amb el que entén per corrupció un ciutadà o un polític.

Per aquest motiu, l'Oficina ha volgut recollir les percepcions i actituds de la ciutadania al voltant del fenomen de la corrupció a les Illes Balears, mitjançant una enquesta autoseleccionada que ha estat disponible a la seva pàgina web des de mitjans de desembre de 2020 fins al 31 de gener de 2021. L'enfocament exploratori i descriptiu d'aquesta enquesta determina que no es pretén respondre preguntes relatives a les causes de la corrupció, sinó analitzar potencials associacions entre variables, principalment fer una analogia entre els resultats de l'estudi amb el nivell de confiança que els enquestats perceben cap a les seves autoritats o institucions[6].

L'explotació de les dades i obtenció de les conclusions de l'enquesta serà realitzada pel Departament d'Estadística de la Universitat de les Illes Balears.

6.2.6. La difusió dels programes de compliment normatiu en les PIMEs

D'acord amb la Direcció General d'Indústria i de la Petita i Mitjana Empresa, al gener de 2020 hi havia a Espanya 2.888.317 PIMEs que empraven a 15.988.426 persones:

Tabla 1. Empresas por tamaño

Empresas por tamaño	Número de empresas
PYME (0-249 asalariados)	**2.883.431**
PYME sin asalariados (0 asalariados) [2]	**1.569.992**
PYME con asalariados (1-249 asalariados)	**1.313.439**
Microempresas (1-9 asalariados)	1.133.528
Pequeñas (10-49 asalariados)	154.861
Medianas (50-249 asalariados)	25.050
Grandes (250 o más asalariados)	4.886
Total Empresas	**2.888.317**

[6] Quan els individus perceben que les institucions públiques i privades es comporten d'una manera universalista, incorruptible, no clientelar i són eficients en l'exercici de les seves funcions, són més proclius a confiar en altres subjectes que coneixen, creant-se una mena de moral intolerant a la corrupció, l'engany o la traïció (Güemes, 2018).

Tabla 2. Empleo generado por tamaño de empresa

Empresas por tamaño	Empleo
PYME (0-249 asalariados)	**10.456.276**
PYME sin asalariados (0 asalariados) [3]	**1.569.992**
PYME con asalariados (1-249 asalariados)	**8.886.284**
Microempresas (1-9 asalariados)[4]	3.419.021
Pequeñas (10-49 asalariados)	3.015.961
Medianas (50-249 asalariados)	2.451.302
Grandes (250 o más asalariados)	5.532.150
Total Empleo	**15.988.426**

Davant d'això, promoure una agenda d'integritat en les PIMES és fonamental, considerant els desafiaments que els imposa a aquestes empreses un ambient corrupte. No obstant això, el sofisticat que pot ser un sistema de prevenció de la corrupció pot generar desconcert i rebuig entre empreses que manegen recursos més limitats i / o que compten amb estructures organitzatives més simples, dissuadint-los així d'aprofundir en el coneixement d'aquests sistemes, i d'adoptar-los i usar-los.

Per aquest motiu, durant l'any 2020, a través d'un acord de col·laboració amb la **PIMEM** i el **conveni signat amb la World Compliance Association**, l'Oficina ha plantejat realitzar les següents actuacions en l'àmbit de la difusió del "Compliance" entre les petites i mitjanes empreses:

- Desenvolupar i impulsar un programa anticorrupció per a Pimes de les Illes Balears. Per a això està previst crear un grup de treball que dissenyi un esborrany de programa durant el primer semestre de 2021.

- La creació d'un "Observatori Compliance" per a PIMEs.

- L'organització d'un Congrés sobre el "compliance" anticorrupció a Balears, que està previst celebrar a finals del mes de maig de 2021.

6.2.7. 6.2.7. La gestió i explotació del Registre de declaracions patrimonials i d'activitats

Els ciutadans han de tenir la seguretat que els empleats públics actuen de manera imparcial en el moment de prendre decisions, sense buscar beneficis personals. I és que tots els actes de corrupció contenen implícitament un conflicte d'interessos[7] mal gestionat. Conflicte d'interès no és el mateix que corrupció, però en la majoria dels casos, la corrupció fa la seva aparició quan un interès particular anterior ha influït indegudament en la funció imparcial i objectiva del servidor públic. Per això, cal considerar la prevenció dels conflictes d'interès com a part d'una política més àmplia de prevenció i lluita contra la corrupció.

Una adequada gestió dels conflictes d'interessos requereix que la informació sobre els interessos particulars dels empleats públics, sobretot d'aquells de major jerarquia, siguin clars i transparents, i per a això cal fer visibles interessos potencialment generadors de conflictes d'interès perquè les institucions públiques tinguin la capacitat de detectar-los i gestionar-los. La millor manera de fer-ho és fixant obligacions de declaració del patrimoni personal o familiar i altres activitats o interessos, encara que també regulant la possibilitat o no de tenir segons llocs de treball i altres fonts d'ingressos i en quines condicions, o establint l'obligació de declarar la recepció de regals, atencions protocol·làries i altres beneficis.

Aquest és el motiu pel qual la Llei 16/2016 ha introduït l'obligació de presentar aquestes declaracions patrimonials, d'activitats i d'interessos, per a tots els càrrecs públics de l'àmbit autonòmic i local de l'arxipèlag.

6.2.7.1. El formulari de declaracions

Com ja es va explicar en la Memòria de 2019, les declaracions patrimonials i d'activitats i interessos dels càrrecs públics únicament poden presentar-se per mitjans electrònics a través d'Internet a la seu electrònica de l'Oficina, omplint el formulari creat a l'efecte. Aquesta eina, permet una explotació eficient del Registre de declaracions i una publicació àgil de la publicitat de les mateixes al portal de transparència de l'Oficina.

[7] L'Organització de Cooperació i el Desenvolupament Econòmics (OCDE) va proposar la següent a definició de conflicte d'interès: «Un" conflicte d'interessos "és un conflicte entre el deure i els interessos privats d'un empleat públic quan l'empleat té a títol particular interessos que podrien influir indegudament en la forma correcta d'exercici de les seves funcions i responsabilitats oficials. » Cal notar que es parla d'empleat públic i no de càrrec polític o electe.

Per tal de simplificar al màxim l'obligació que al respecte tenen els càrrecs públics, s'han elaborat dos vídeos per guiar l'emplenament dels models, que han tingut les següents visualitzacions des del 9-7-2020:

Video	Visualitzacions
Com presentar la declaració patrimonial i de bens	188
Com pujar els arxius pdf de les declaracions tributàries	306
Totals	494

6.2.7.2. Resum de la informació continguda en el Registre

A) Declaracions patrimonials i de bens, interessos i activitats (Models 1, 2 i 3)

El 31 de desembre de 2020 hi ha registrades un total de 1.605 declaracions corresponents a la legislatura 2019-2023. Les declaracions corresponents al període 2015-2019 i que es van rebre de les diferents administracions puja a 2.152 (declaracions originals de presa de possessió i declaracions de cessament), de manera que el total de declaracions de béns existents en el Registre ascendeix a 3.757.

Declaracions de bens			
	Legislatura anterior	Legislatura actual	Total
Ajuntaments	1321	879	2200
Comunitat Autònoma de les Illes Balears	371	331	702
Consells Insulars	373	304	677
Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció		4	4
Parlament	87	83	170
Sindicatura de Comptes de les Illes Balears		4	4
Total	**2152**	**1605**	**3757**

Declaracions de bens				
	Model 1	Model 2	Model 3	Total
Ajuntaments	1753	346	101	2200
Comunitat Autònoma de las Illes Balears	546	143	13	702
Consells Insulars	534	123	20	677
Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció	4			4

Parlamento	142	24	4	170
Sindicatura de Comptes de les Illes Balears	4			4
Total	**2983**	**636**	**138**	**3757**

Atenent al nombre de declaracions corresponents a l'actual legislatura cal assenyalar l'augment de 285 declaracions corresponents a ajuntaments derivat dels requeriments d'informació realitzats.

B) Declaracions d'IRPF i de l'Impost sobre Patrimoni

Pel que fa a la presentació de les declaracions tributàries d'IRPF i de l'impost sobre el Patrimoni, durant l'any 2020 s'han presentat un total de 1.815 declaracions de les que 943 corresponen a l'exercici fiscal 2019. Així mateix, hi ha hagut noves presentacions de declaracions tributàries de l'exercici 2018, passant de 640 el 2019 a un total de 1.110 el 2020. També ha estat significatiu l'increment corresponent a l'exercici 2017, en passar de 328 a 730 declaracions.

Declaracions IRPF i Patrimoni			
Any fiscal	IRPF	Patrimoni	Total
2017	726	4	730
2018	1101	9	1110
2019	935	8	943
Total	**2762**	**21**	**2783**

Declaracions IRPF i Patrimoni			
Any fiscal	Declarant	Cònjuge	Total
2017	725	5	730
2018	1094	16	1110
2019	926	17	943
Total	**2745**	**38**	**2783**

Declaracions presentades a 31.12			
Any fiscal	2019	2020	Augment
2017	328	730	402
2018	640	1110	470

2019	0	943	943
Total	**968**	**2783**	**1815**

A la pàgina web de l'Oficina pot trobar-se, a més de les declaracions presentades pels càrrecs públics (degudament anonimitzades per preservar les seves dades personals no patrimonials), un quadre amb els gràfics del grau de compliment de cada un dels organismes.

C) Requeriments d'informació:

Transcorregut el termini legalment establert per al compliment de les obligacions de presentació de models i declaracions, s'ha continuat amb l'enviament de requeriments d'informació i emplenament de les obligacions establertes per la Llei 16/2016, dirigits a aquelles persones que, per diversos motius, no han complert amb el tràmit de presentació.

Durant l'any 2020 s'han realitzat un total de 603 requeriments, amb la següent distribució, en funció de l'administració a la qual pertanyen els càrrecs públics requerits:

Requeriments d'informació	
Organisme	**Requeriments**
Ajuntament d'Alaior	6
Ajuntament d'Alcudia	12
Ajuntament d'Algaida	19
Ajuntament d'Andratx	11
Ajuntament d'Arta	11
Ajuntament de Calvia	25
Ajuntament de Campos	8
Ajuntament de Capdepera	11
Ajuntament de Castell (Es)	10
Ajuntament de Ciutadella de Menorca	8
Ajuntament de Felanitx	17
Ajuntament de Ferreries	9
Ajuntament de Llucmajor	19
Ajuntament de Manacor	26
Ajuntament de Mao-Mahon	18
Ajuntament de Marratxi	27
Ajuntament de Mercadal (Es)	3

Ajuntament de Migjorn Gran (Es)	8
Ajuntament de Palma	59
Ajuntament de Pollenca	16
Ajuntament de Porreres	4
Ajuntament de Sa Pobla	17
Ajuntament de Sant Antoni de Portmany	12
Ajuntament de Sant Joan de Labritja	11
Ajuntament de Sant Josep de sa Talaia	17
Ajuntament de Sant Llorenc des Cardassar	13
Ajuntament de Sant Lluis	3
Ajuntament de Santa Eularia des Riu	18
Ajuntament de Santa Margalida	19
Ajuntament de Santanyi	12
Ajuntament de Soller	13
Ajuntament de Son Servera	16
Ajuntament d'Eivissa	22
Ajuntament d'Inca	21
Comunitat Autònoma de les Illes Balears	62
Consell Econòmic i Social	2
Sindicatura de Comptes de les Illes Balears	4
Universitat de les Illes Balears	14
Total	**603**

Després de l'enviament dels requeriments esmentats s'han iniciat els expedients sancionadors a aquelles persones que no han complert amb les obligacions de presentació de la declaració patrimonial i de béns, interessos i activitats, o les declaracions d'IRPF i patrimoni que estableixen els articles 23 i 25 de la Llei 16/2016

Durant l'any 2020 s'han iniciat 7 expedients sancionadors que es resoldran durant l'any 2021 un cop analitzades les al·legacions presentades pels interessats.

6.2.7.3. Convenis signats amb diferents Ajuntaments i Consells Insulars

La Llei 7/85, de 2 d'abril, de Bases de Règim Local estableix l'obligatorietat de la formulació de declaració de possibles causes d'incompatibilitat, declaració de béns patrimonials i presentació de les declaracions d'IRPF per a tots els representants locals així com dels membres no electes de la Junta de Govern Local, personal directiu i als funcionaris amb habilitació de caràcter estatal.

És evident que aquestes obligacions són coincidents amb les establertes en la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina de Prevenció i lluita contra la Corrupció, el que **origina una duplicitat en les obligacions** dels càrrecs citats en haver de presentar una informació molt semblant en ambdues institucions.

L'esperit de col·laboració ha de presidir la relació entre les diferents administracions públiques, perseguint els principis d'eficàcia i eficiència que han de caracteritzar la tasca dels poders públics. Per això, la col·laboració entre ens públics amb funcions paral·leles ha de permetre la simplificació de les tasques a realitzar pels càrrecs públics obligats a la presentació de les declaracions i models abans esmentats, evitant així la duplicitat a què estan sotmesos.

Els convenis signats estableixen un canal únic de presentació de la documentació a que les dues lleis obliguen de manera que **els ajuntaments estableixen com a registre propi, l'existent en aquesta Oficina**, substituint així el seu registre sense deixar de complir amb les obligacions establertes en la Llei 7/85.

Cal tenir en compte que aquests convenis han de ser aprovats pel Ple de la corporació i que a més els ajuntaments han de modificar els acords existents per a la presentació de les declaracions, arribant en alguns casos a haver de modificar el propi Reglament Orgànic Municipal, per la qual cosa els terminis per a la seva aprovació es dilaten en el temps.

L'any 2020 els convenis signats han estat els següents:

Convenis signats	
Organisme	
Ajuntament d'Alaior	(*)
Ajuntament d'Alcudia	(*)
Ajuntament de Campos	
Ajuntament d'Inca	(*)
Ajuntament de Ciutadella de Menorca	
Ajuntament de Llucmajor	(*)
Ajuntament de Palma	
Ajuntament de Sa Pobla	

(*) Convenis signats el 2021 que van ser aprovats pel Ple dels respectius Ajuntaments en l'any 2020

6.3. Les investigacions

A causa de que la corrupció sol ser un delicte ocult, sense una víctima directa, que es produeix en una multiplicitat d'activitats que inclouen negocis, compres públiques,

finançament polític, privatitzacions, etc., és difícil de detectar i es necessiten poders d'investigació adequats.

La pròpia exposició de motius de la Llei de creació de l'Oficina ja indica que "*els organismes de control que hi ha a les Illes Balears s'han evidenciat necessaris però insuficients pel que fa a la lluita contra la corrupció*", i és per això que es decideix crear un organisme nou i específic, seguint el camí marcat per altres països i regions en l'última dècada, d'establir agències anticorrupció dotades d'independència i fortes prerrogatives, imitant el model de l'Oficina Europea de Lluita Antifrau (OLAF).

Amb això, es completa el cicle de lluita contra el frau, que a més de contemplar la important funció de prevenció, ha d'incloure també els altres tres elements principals d'aquest cicle: la detecció, la correcció i l'enjudiciament.

6.3.1. Com es tramiten les investigacions?

Les actuacions d'investigació de l'Oficina s'inicien sempre d'ofici[8], per acord de director o la directora, i es realitza primerament el que s'anomena **Anàlisi Prèvia de Versemblança**, que són actuacions prèvies a l'adopció de l'acord d'inici de les actuacions d'investigació, el que donaria lloc a l'inici de la fase d'Investigació, o a l'arxiu si no s'aprecien indicis d'irregularitat. Aquestes primeres actuacions indagatòries, en relació amb els fets posats en coneixement o en relació amb les actuacions incoades d'ofici, representen una de les principals funcions de l'Àrea d'Investigació i Inspecció, ja que en elles es determina si procedeix iniciar o no una investigació, amb les conseqüències que això pot implicar.

En l'Annex III s'introdueix un diagrama de fluxos que permet apreciar d'una forma visual l'estructura bàsica del procediment de tramitació de l'expedient en fase d'anàlisi prèvia de versemblança.

Una vegada que es decideix iniciar una investigació, **les actuacions d'investigació** tenen per objecte constatar i documentar fets concrets d'ús o destinació irregular de fons públics o de qualsevol altre aprofitament contrari a l'ordenament jurídic, així com de conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat, eficàcia i submissió plena a la llei i al dret. Així mateix, correspon a l'Oficina investigar els actes

[8] El procediment d'investigació de denúncies es troba regulat en la secció 3a del capítol V, Activitats de prevenció, investigació i lluita contra la corrupció, del Reglament de funcionament i règim interior de l'Oficina.

o les omissions que poguessin ser constitutius d'infracció administrativa o disciplinària i, en funció dels resultats de la investigació, instar la incoació dels procediments que corresponguin per depurar les possibles responsabilitats.

La seva durada és de 6 mesos, ampliable per 3 mesos més, i un cop constatats els fets investigats, el director de l'Oficina finalitza les actuacions mitjançant l'informe raonat amb les conclusions de les investigacions. De l'informe raonat podran derivar les següents actuacions (article 16.1 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre):

a. La interposició d'una denúncia davant l'autoritat judicial o el Ministeri Fiscal.

b. La comunicació a l'autoritat administrativa competent perquè iniciï els procediments administratius sancionadors, disciplinaris o de qualsevol naturalesa, que corresponguin.

c. L'inici de procediment sancionador, si la competència és de l'Oficina.

d. La comunicació al Tribunal de Comptes i a la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears, en el cas que s'apreciïn indicis de responsabilitat comptable.

e. L'arxiu de l'expedient.

En l'Annex IV es conté un diagrama de fluxos que permet apreciar d'una forma visual l'estructura bàsica de la tramitació de l'expedient en **fase d'investigació**.

Tant la fase d'anàlisi prèvia de versemblança com la d'investigació, es regeixen pels criteris d'eficàcia i eficiència, confidencialitat i responsabilitat en la gestió. En ambdues es podran exercir les potestats a què es refereix l'article 10 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina, i en ambdues regeix el deure de col·laboració previst expressament en l'article 8 de la Llei.

6.3.2. De quines fonts d'informació disposa l'Oficina per a dur a terme les seves investigacions?

Bàsicament, la informació sobre presumptes irregularitats en la gestió dels fons públics procedeix de les següents fonts:

- Les denúncies.
- Les irregularitats detectades per altres òrgans de control.

• L'explotació del Registre de Declaracions Patrimonials i d'Activitats.

• Dels sistemes d'alerta, als quals es fa referència en l'apartat 6.3.4.

6.3.3. Com s'han comportat les denúncies el 2020?

6.3.3.1. Denúncies rebudes en 2020

Durant l'exercici 2020 s'han rebut un total de 76 informacions, alertes o denúncies, tant formals com informals.

a) Classificació segons tipologia dels denunciants:

Denúncies presentades segons la tipologia o naturalesa del denunciant:

Tipología dels denunciantes	2020	2019	Variació 19/20
Anònima	47	14	236 %
Particular	21	27	-22 %
D'ofici	2	-	-
Polític/ Grup polític	2	2	0 %
Organisme Públic	2	6	-67 %
Sindicats	1	-	-
Consumidors i usuaris Illes Balears	1	-	-
Socis d'entitats o corporacions		1	-100 %
Total general	**76**	**50**	**52 %**

b) Tipologia dels ens denunciats:

Les entitats o institucions afectades per les informacions, alertes o denúncies rebudes han estat les següents:

Àmbit subjectiu	2020	2019	Variació 19/20
Corporacions locals	28	16	75 %
Consells Insulars	15	8	88 %
Empreses i Entitats Privades	10	3	233 %
Entitats Públiques	8	13	-38 %
Parlament Illes Balears	6	3	100 %

Àmbit subjectiu	2020	2019	Variació 19/20
Govern CAIB	4	5	-20 %
Persones físiques/ privades	3		-
Administració Judicial	1	1	0 %
Ibsalut	1		-
Delegació del Govern	-	1	-100 %
Total general	**76**	**50**	**52 %**

c) Matèries de les denúncies rebudes:

Les matèries sobre les quals han versat les informacions, alertes o denúncies rebudes, són les següents:

Àmbit material	2020	2019	Variació 19/20
Funció pública	15	10	50 %
Prevaricació urbanística	9	8	13 %
Contractació	7	3	133 %
Prevaricació	6	3	100 %
Incompliment normativa COVID19	6	-	-
Malversació de cabdals públics	5	-	-
Corrupció en general	4	-	-
Transparència	4	-	-
Convenis/ subvencions	3	5	-40 %
Enriquiment il·lícit	3	4	-25 %
Frau	3	-	-
Tracte de favor	3	2	50 %
Suborn	2	-	-
Conflicte de interessos	2	5	-60 %
Incompatibilitat	2	3	-33 %
Incompliment codi ètic	1	2	-50 %
Revelació de secrets i infidelitat en la custòdia documents	1	1	0 %
Tràfic d'influències	-	3	-100%

Àmbit material	2020	2019	Variació 19/20
Administració deslleial	-	1	-100 %
Total	**76**	**50**	**52 %**

6.3.3.2. Expedients oberts durant 2020

Durant l'exercici 2020 s'han obert un total de 54 expedients a l'Oficina. D'aquests 54 expedients, 26 corresponen a denúncies presentades el 2019 i 28 a denúncies presentades el 2020.

6.3.3.3. Diligències d'investigació practicades el 2020

Les actuacions d'investigació realitzades en l'ús de les funcions atribuïdes per la normativa reguladora i en compliment dels objectius que van servir per determinar la creació de l'Oficina, comprenen les següents diligències o activitats:

- Requeriments documentals a administracions públiques autonòmiques i locals, persones i entitats públiques o privades
- Entrevistes personals en la dependència administrativa com a la seu de l'Oficina
- Sol·licituds d'informació i consultes de bases de dades en registres públics
- Comprovacions in situ / visites d'inspecció.

La realització d'aquestes actuacions està subjecta als principis d'integritat, objectivitat, neutralitat, imparcialitat i confidencialitat, i també als criteris d'eficàcia, eficiència i economia en el compliment dels objectius i finalitats públics. Les actuacions de l'Oficina es duen a terme assegurant en tot cas la reserva màxima per evitar perjudicis a la persona o l'entitat investigada, a les persones denunciants i a les entrevistades, amb motiu de les funcions d'investigació i inspecció, i també per a la salvaguarda de l'eficàcia del procediment jurisdiccional o administratiu que es pugui iniciar a continuació.

De l'examen dels fets denunciats i amb la informació aportada o obtinguda per les diverses diligències, s'ha de poder concloure si existeixen possibles casos d'ús o

destinació irregulars de fons públics, així com les conductes oposades a la integritat o contràries als principis d'objectivitat , eficàcia i submissió plena a la llei i al dret.

Durant 2020, s'han realitzat les següents actuacions:

Àmbit material	2020	2019	Variació 19/20
Requeriments d'informació i documentals	108	50	116 %
Entrevistes personals	25	22	14 %
Comprovacions in situ	4	1	300 %
Consultes bases de dades Registre Mercantil	66	58	14 %
Consultes base de dades Col·legi Notaris	10	-	-
Consultes base de dades Seguretat Social	21	-	-
Consultes base de dades Cadastre	42	42	0 %
Consultes base de dades Registre Civil	12	-	-
Consulta INE	2	-	-
Consultes a el Registre de la Propietat	5	-	-
Total	**295**	**173**	**71 %**

a) Requeriments documentals a administracions públiques autonòmiques i locals, persones i entitats públiques o privades

Els requeriments d'informació i de documentació són, a més de les mateixes denúncies, la principal font d'informació de l'activitat investigadora i inspectora. L'article 10 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, preveu que l'Oficina, en l'exercici de les funcions d'investigació i inspecció, pugui accedir a qualsevol informació que es trobi en poder dels òrgans, els organismes públics o les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, inclosos en el seu àmbit d'actuació. En el cas dels particulars, les potestats d'inspecció es limitaran a les activitats relacionades amb els contractes, els ajuts o les subvencions públiques atorgades. En tot cas, l'accés a la informació ha d'estar justificat, s'ha de motivar la relació amb l'activitat investigada i s'ha de deixar constància en l'expedient.

Cal tenir en compte que la Llei 16/2016 imposa a les administracions i els ens públics inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei el deure d'auxiliar amb celeritat i diligència a l'Oficina en l'exercici de les funcions que li corresponen i li comunicar, de manera immediata, qualsevol informació de què disposin relativa a fets el coneixement dels quals sigui competència de l'Oficina. A més, el deure de col·laboració amb l'Oficina afecta també a les persones físiques o jurídiques privades incloses en l'àmbit

d'aplicació de la seva Llei. El termini que ordinàriament es concedeix per respondre als requeriments és de 10 dies comptats a partir de l'endemà de la notificació del requeriment.

Totes les entitats i persones a les que se'ls ha realitzat requeriments d'informació durant l'any 2019 han donat resposta a les informacions sol·licitades. Puntualment s'han admès sol·licituds d'ampliació de termini per aportar la documentació requerida, degudament motivades.

b) Entrevistes personals a la dependència administrativa com a la seu de l'Oficina

Les entrevistes permeten contextualitzar els fets examinats i determinar primers indicis de versemblança dels fets que són objecte d'investigació. L'article 10 de la Llei preveu la possibilitat que l'Oficina convoqui entrevistes personals a tota persona que pugui proporcionar informació rellevant en relació amb els fets objecte de les actuacions d'investigació. A més de les visites inicials realitzades amb els denunciants per a la interposició de denúncies (en el cas que el denunciant s'hagi personat a la seu de l'oficina), l'Oficina ha realitzat un total de 25 entrevistes personals addicionals amb els denunciants que s'han estimat convenients, al considerar necessària l'aportació de més informació o documentació.

c) Sol·licituds d'informació i consultes de bases de dades en registres públics

Des de l'Oficina s'ha sol·licitat l'accés a les següents dades de la Tresoreria General de la Seguretat Social

- A002 - Informe de vida laboral d'empreses.
- A004 - Informe situació actual del treballador.
- A006 - Informe de vida laboral últims 12 mesos.

L'Oficina durant l'any 2020 ha sol·licitat dades a través d'aquesta plataforma en quatre expedients.

L'Oficina també disposa de l'accés a les bases de dades de la Direcció General de Cadastre, per tenir accés a la informació cadastral protegida a través de la seu electrònica del Cadastre.

L'Oficina compta també amb l'accés a les dades del Registre Mercantil mitjançant l'aplicació AXESOR.

En virtut de l'acord signat amb el Consell General del Notariat (CGN), l'Oficina pot accedir a les bases de dades de titulars reals (BDTR) i persones amb responsabilitat pública. Durant el 2020 es van realitzar 9 consultes a la BDTR.

L'Oficina també ha fet 9 consultes al Registre Civil així com 5 sol·licituds al Registre de la propietat.

d) Visites d'inspecció

L'article 10 de la Llei permet personar-se en qualsevol oficina o dependència de l'Administració o centre afecte a un servei públic per a sol·licitar informació, fer comprovacions in situ i examinar els documents, els expedients, els llibres, els registres, la comptabilitat i les bases de dades, sigui quin sigui el suport en què estiguin registrats, així com els equips físics i logístics utilitzats, acreditant la condició d'autoritat o agent de l'Oficina

Les visites d'inspecció, regulades a l'article 44 del Reglament de funcionament i règim interior de l'Oficina, les efectuen els funcionaris que tenen encomanades les funcions d'anàlisi i investigació i permeten comprovar in situ la realitat material dels fets objecte d'investigació.

Durant l'any 2020 s'han realitzat quatre visites d'inspecció, programada i en el curs d'actuacions de col·laboració institucional (EXP. 15/2019, NO21 / 2020/3/2019, 12/2019).

Amb anterioritat a l'emissió dels informes i comunicacions relatius a aquelles actuacions concloses durant l'any 2020 a les quals s'ha determinat la possible implicació individual en fets que són objecte d'investigació d'una persona en els termes que estableix l'article 12 de la Llei , l'Oficina ha enviat una comunicació a 8 persones implicades perquè poguessin conèixer els fets i deixar constància del seu parer concedint el tràmit d'audiència. Aquestes comunicacions també han estat remeses a les persones responsables de la institució, òrgan o entitat de la qual depenen o presten serveis. (Exp. 4/19, 10/19, 15/19, 18/19, 48/19, 18/20)

Finalment, a la taula següent es resumeix **el temps que l'àrea d'investigació ha dedicat als diferents expedients** que han estat analitzats durant l'exercici 2020, en

cadascuna de les fases del procediment d'investigació i inspecció (corresponent a 3,6 persones[9]):

Actuació	Nombre d'hores 2020	Nombre d'hores 2019	Variació 19/20 %
Recepció de denúncies	101	104	-3 %
Entrevistes posteriors denúncia	26	59	-56 %
APV *	2606	672	288 %
Requeriments	258	71	263 %
Resolució de APV **	1171	128	815 %
Informe proposta	656	40	1540 %
Informe raonat	55	65	-15 %
Recomanacions	117	16	631 %
Tràmit audiència	37	-	- %
Seguiment actuacions	17	-	- %
TOTAL hores per expedient	**5044**	**1155**	**337 %**

* APV: Fase d'anàlisi prèvia de versemblança

** Resolució de APV: Resolució de l'anàlisi prèvia de versemblança i proposta d'arxiu o d'investigació

e) Comunicacions rebudes pels denunciants

Després de l'inici de les actuacions per part de l'Oficina, s'han rebut comunicacions addicionals de 4 denunciants. D'aquestes 4 denúncies, 3 han finalitzat en arxiu i una actualment es troba en fase d'investigació. D'aquestes comunicacions es posa de manifest per part dels denunciants que amb l'inici de les actuacions, mitjançant la sol·licitud d'informació mitjançant requeriments, tot i finalitzant la denúncia en arxiu, en dos expedients han finalitzat les possibles irregularitats denunciades.

[9] Tenint en compte la incorporació de les caps d'unitat durant l'any, i el cessament i posterior nomenament de la cap d'equip.

6.3.3.4. Resum de les actuacions d'investigació concloses en 2020

L'article 13 de la Llei 16/2016, indica que la Memòria anual recollirà una anàlisi global de les conclusions derivades de l'actuació investigadora i inspectora, i la proposta de mesures que es considerin apropiades, així com la referència a les mesures o actuacions adoptades pels òrgans competents. No s'inclouran les dades personals que permetin la identificació de les persones afectades llevat que aquests siguin públics com a conseqüència d'una sentència ferma o que hagin estat sancionades en ferm per contravenir el deure de col·laboració establert en l'article 9 d'aquesta Llei. En tot cas, han de constar el nombre i el tipus d'actuacions empreses, amb la indicació expressa dels expedients iniciats, la dedicació, el temps i els recursos utilitzats, els resultats de les investigacions practicades i l'especificació de les recomanacions i els requeriments cursats a les administracions i els ens públics, així com les seves al·legacions.

S'inclou a l'annex V una breu ressenya de l'objecte i la finalitat de les actuacions d'investigació concloses durant el 2020[10].

6.3.4. Els sistemes d'alerta

Si bé durant els anys 2018 i 2019, l'Oficina va estar col·laborant amb la Conselleria de Transparència de la Generalitat Valenciana per al desenvolupament d'un sistema d'alertes per a la prevenció de males pràctiques en les administracions públiques[11], la veritat és que aquest sistema no ha arribat a posar-se a disposició de la resta d'administracions públiques, pel que la seva implantació a les Illes Balears no ha estat possible de moment.

No obstant això, és imprescindible un sistema informàtic que, mitjançant eines d'anàlisi de dades, permeti la detecció d'irregularitats i males pràctiques administratives a partir de les dades produïdes per la gestió dels procediments administratius.

---

[10] Pel que fa a la informació que ha de reflectir l'Oficina sobre el resultat de les investigacions, al mes de desembre s'ha sol·licitat al Consell de Transparència i Bon Govern la seva opinió sobre si per aquesta Oficina, i en base al principi de publicitat activa, es haurien de publicar per a coneixement de la ciutadania els esmentats informes, o seria recomanable fer-ho, amb les prevencions que pertoquen quant a la dissociació i anonimització de dades, i a l'Agència de Protecció de dades sobre la licitud de publicar els informes expressats abans de la publicació de la Memòria anual de l'Oficina, i anonimitzant les dades de caràcter personal a què hi haguera lloc.

[11] Es pot veure la referència al **sistema SALER** en la Memòria de 2019.

Tal com indiquen les directrius generals de l'Oficina per a l'any 2020 i 2021, una de les actuacions prioritàries és implantar un sistema d'alertes similar per a la detecció primerenca d'irregularitats i males pràctiques mitjançant el desenvolupament d'eines capaces d'analitzar l'actuació administrativa conforme aquesta es produeix, amb la doble finalitat d'investigar possibles casos de frau o corrupció, i alhora difondre una cultura ètica i de compliment entre els empleats públics i les persones o empreses que es relacionen amb l'administració.

Per a això, el 2020 l'Oficina ha estat convidada a participar en el **projecte Datacross**. Es tracta d'un projecte finançat per la Unió Europea, en concret pel Internal Security Fund Police (ISFP) & Borders and Visa (ISFB), que té com a prioritats:

- Prevenir la corrupció en els sectors d'alt risc, mitjançant la promoció d'eines per a l'avaluació i la gestió de riscos, i per ajudar els denunciants amb assistència tècnica i jurídica;
- Avaluar l'impacte de les mesures anticorrupció implementades;
- Millorar l'eficàcia de la persecució per corrupció, en particular pel que fa a casos transfronterers complexos;
- Reforçar els vincles creuats amb els riscos d'infiltració del crim organitzat en els sistemes públics, amb la corrupció com a element habilitador;
- Implementar les millors pràctiques a tota la UE.

Els objectius del projecte se centren en desenvolupar una eina per avaluar els factors de risc de corrupció en l'estructura de propietat de les empreses, per tal de:

- augmentar la capacitat de les autoritats públiques (LEA, ACA, autoritats fiscals i de competència) per detectar i rastrejar esquemes de corrupció transfronterers que involucrin estructures corporatives complexes;
- enfortir la capacitat de la societat civil (en particular, els periodistes d'investigació) per a monitoritzar i exposar els riscos de corrupció i anomalies corporatives en tots els sectors i àrees geogràfiques;
- basar-se en una millor comunicació i intercanvi de coneixements tècnics entre diferents tipus d'autoritats públiques i agents de la societat civil.

A més d'aquest projecte internacional, l'Oficina tractarà de signar els corresponents convenis amb altres organismes nacionals (CNMC, OIRESCON) que tenen la capacitat de desenvolupar sistemes d'alerta aprofitant les bases de dades públiques

que ja existeixen a hores d'ara al nostre país (Plataforma de contractació del Sector Públic, Base de Dades Nacional de Subvencions).

6.3.5. Auditoria del deute

Com ja es va explicar en la Memòria de 2019, la Comissió Parlamentària No Permanent Sobre l'Auditoria del Deute, en sessió tinguda el 14 de desembre de 2018 va aprovar les orientacions, objectius i requisits de l'encàrrec a l'Oficina Anticorrupció per a la contractació d'una consultora especialitzada en auditories ciutadanes del deute i les polítiques públiques.

En base a aquesta aprovació va acordar remetre a l'Oficina el document presentat pel Grup Parlamentari Podem Illes Balears, "Orientacions, objectius i requisits per a la realització de l'auditoria del deute i les polítiques públiques de les Illes Balears", aprovat per l'esmentada comissió, en el punt 1.3 Metodologia del Pla de Treball, s'insta a l'Oficina de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de les Illes Balears a encarregar una auditoria del deute i les polítiques públiques que permeti aportar transparència a les finances públiques, dirimir responsabilitats en el procés d'endeutament, avaluar l'eficàcia i l'eficiència de les polítiques públiques i establir els marcs necessaris per garantir una gestió de les finances públiques al servei de la majoria social.

L'esmentat document indica que el primer pas en el procés d'auditoria ha de consistir en una anàlisi general del procés d'endeutament que permeti extreure unes primeres conclusions, així com aprofundir en les investigacions d'auditoria en el futur.

Si bé l'Oficina pretenia presentar durant el primer semestre del 2020 els resultats de la feina encomanada, la situació derivada de la crisi sanitària ha endarrerit l'elaboració d'aquest informe, que serà presentat durant el primer semestre del 2021.

ANNEX I. Autoritats membres de la NCPA

Members

- Albania - Deputy Minister of Justice
- Azerbaijan - Commission on Combating Corruption
- Benin - Autorité Nationale de Lutte contre la Corruption
- Bosnia and Herzegovina - Ministry of Justice
- Brazil - Office of the Comptroller General of the Union
- Bulgaria - Commission for Anti-Corruption and Illegal Assets Forfeiture
- Canada / Quebec - Permanent Anti-Corruption Unit (UPAC)
- Chile - Office of the Controller General of the Republic
- Croatia - The Commission for Conflict of Interest
- Denmark - Danish Embassy
- Ecuador - Office of the Comptroller General
- Egypt - Administrative Control Authority (ACA)
- Estonia - Ministry of Justice
- France - Agence Française Anticorruption (AFA)
- Georgia - Civil Service Bureau
- Greece - National Transparency Authority
- Italy - Autorità Nazionale Anticorruzione (ANAC)
- Jordan - Integrity and Anti-Corruption Commission (JIACC)
- Kazakhstan - Anti-Corruption Agency
- Montenegro - Agency for Prevention of Corruption
- Morocco - National Authority for Probity, Prevention and Fight against Corruption (INPPLC)
- North Macedonia - Commission for Prevention of Corruption
- Palestinian Authority – Palestinian Anti-Corruption Commission
- Republic of Moldova - National Anti-corruption Centre
- Romania - Ministry of Justice
- Serbia - Agency for Prevention of Corruption
- Slovak Republic - Department for corruption prevention to the Prime Minister's Office
- Slovenia - Commission for the Prevention of Corruption
- Tunisia - National Anti-Corruption Authority (INLUCC)
- Ukraine - National Anti-Corruption Bureau of Ukraine (NABU)

Observers

- Balearic Islands, Spain
  Office for Prevention and Fight against Corruption of the Balearic Islands

ANNEX II. Autoritats membres de la EPAC-EACN

- OLAF
- ALBANIA
- AUSTRIA
- AZERBAIJAN
- BELGIUM
- BOSNIA and HERZEGOVINA
- BULGARIA
- CROATIA
- CYPRUS
- CZECH REPUBLIC
- DENMARK
- ESTONIA
- FINLAND
- FRANCE
- GEORGIA
- GERMANY
- GREECE
- HUNGARY
- IRELAND
- ITALY
- LATVIA
- LITHUANIA
- LUXEMBOURG
- NORTH MACEDONIA
- MALTA
- MONTENEGRO
- THE NETHERLANDS
- NORWAY
- POLAND
- PORTUGAL
- REPUBLIC OF MOLDOVA
- ROMANIA
- SERBIA
- SLOVAKIA
- SLOVENIA
- SPAIN
- SWEDEN
- UKRAINE
- UNITED KINGDOM

ANNEX III. Esquema de la fase d'anàlisi prèvia de versemblança

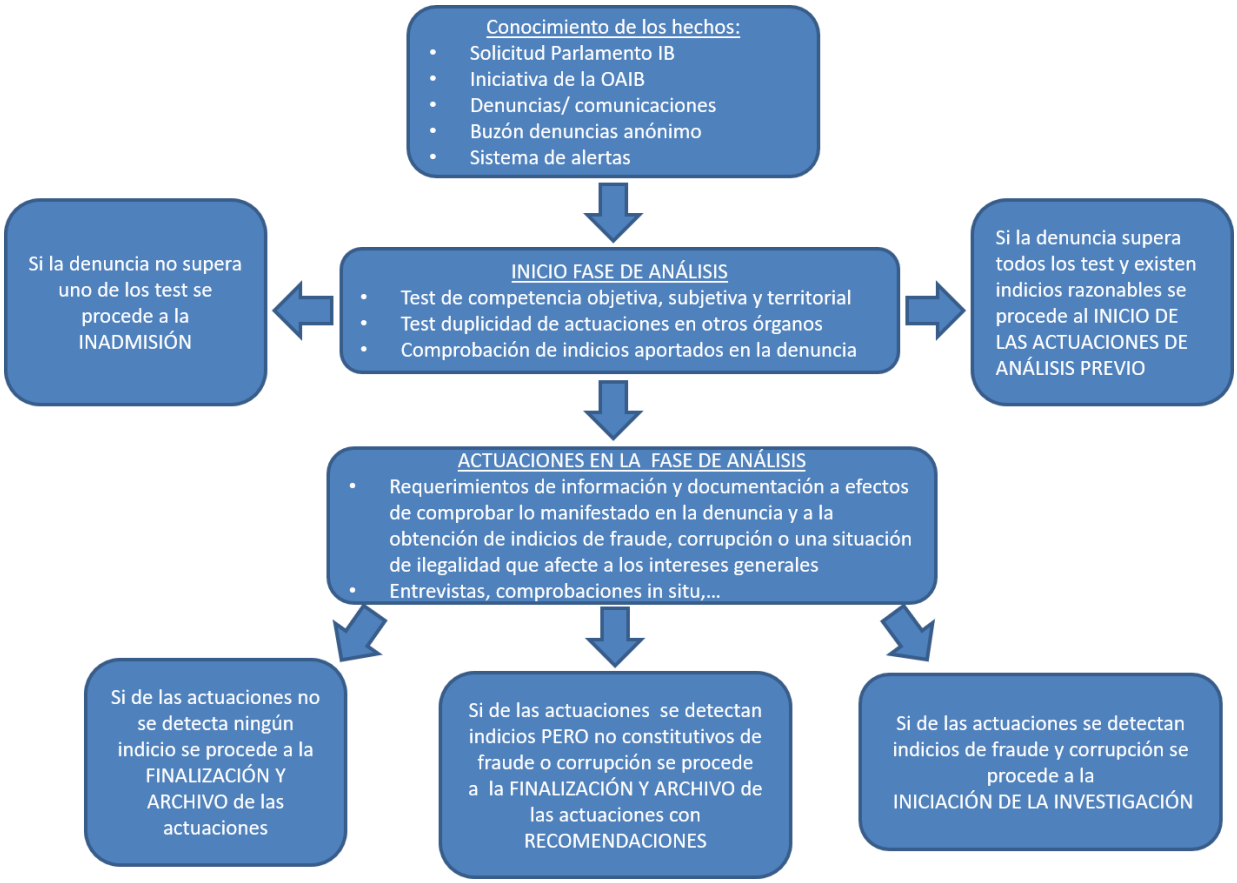

ANNEX IV. Esquema la fase d'investigació i inspecció

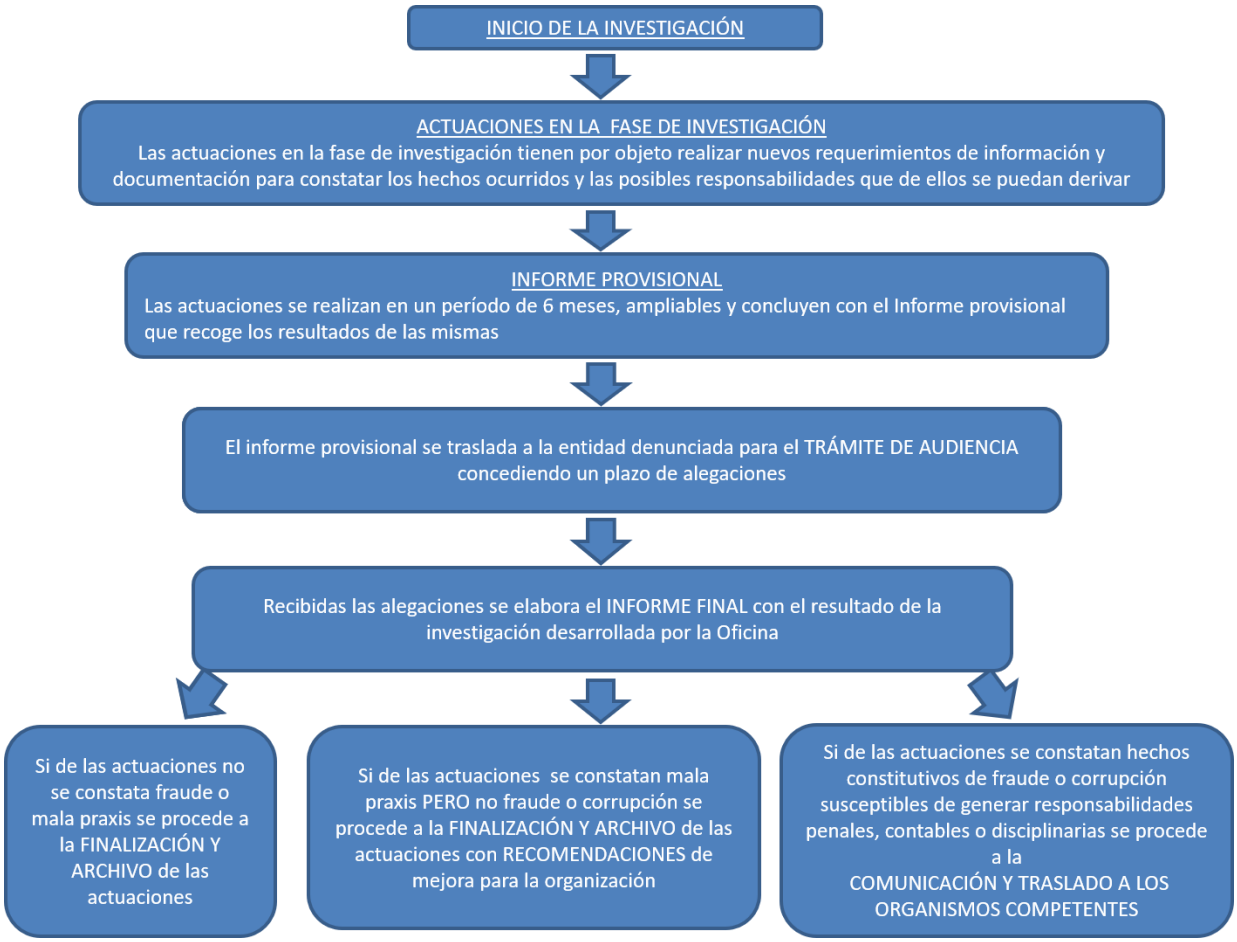

ANNEX V. Resum actuacions investigació concloses en 2020

Les actuacions que a continuació s'exposen han finalitzat amb l'informe raonat i / o les comunicacions a les autoritats administratives i / o judicials competents o amb les resolucions d'arxiu per part del Director. Es tracta de 31 expedients.

1. Departament de Territori i Infraestructures del Consell Insular de Mallorca.

EXP. 2/2019

La denúncia fa referència a l'irregular procedir administratiu en la tramitació d'unes expropiacions. Una part de la denúncia està relacionada amb una denúncia interposada per la Fiscalia Anticorrupció, actualment pendent de sentència. L'Oficina no té competència en les funcions i matèries reservades a l'autoritat judicial, ni tampoc pot investigar els mateixos fets que són objecte de les seves investigacions. Aquestes actuacions han finalitzat amb una resolució d'arxiu per falta de competència.

2. Ajuntament d'Estellencs.

EXP. 5/2019

A conseqüència d'una denúncia s'han examinat possibles irregularitats en relació amb la concessió d'una llicència i execució d'obres. L'Oficina ha conclòs verificant l'existència d'irregularitats i amb el trasllat a l'Agència de Defensa del Territori de Mallorca a conseqüència de les competències en matèria d'urbanisme atorgades a l'Agència per la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'Urbanisme de les Illes Balears.

3. Poder judicial, ministeri fiscal, Col·legi Oficial d'advocats, després advocades Ajuntament de Sóller, Consell Insular de Mallorca, Conselleria de Medi Ambient, President de Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears i el president de l'Audiència Provincial.

EXP. 6/2019

A conseqüència de la interposició d'aquesta denúncia, s'ha formulat la consideració prevista en l'art. 2 de la Llei de creació de l'Oficina, per la qual s'estableix que l'Oficina

no té competència per analitzar les activitats susceptibles de generar frau, corrupció o una situació d'il·legalitat que afectin els interessos generals de subjectes que no es trobin en el seu àmbit de competència. No formen part de l'àmbit de competència de l'Oficina el sector públic estatal, inclosos els jutges i fiscals que pertanyen a l'Administració de Justícia.

En relació amb l'Il·lustre Col·legi d'Advocats no ha estat inclòs en l'àmbit d'aplicació de la Llei 16/2016, ja que els fets exposats en l'escrit de denúncia concerneixen principalment a la manca d'actuació en relació amb la denúncia contra les tres advocades relacionades en diferents denúncies per la seva passivitat, essent qüestions que afecten l'esfera personal de la denunciant.

Pel que fa a la referència al Consell de Mallorca, cal assenyalar que la denúncia no aclareix si la irregular adjudicació del contracte és del Consell Insular de Mallorca o de la Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears. Tampoc es desprèn de la denúncia el motiu pel qual es considera una tramitació irregular. En qualsevol cas, la denúncia fa referència a l'arxiu d'aquesta denúncia en base a unes pericials falses, per tant, aquesta denúncia ja ha estat investigada per l'autoritat judicial.

Pel que fa a la referència a l'Ajuntament de Sóller, la denúncia al·lega una presumpta corrupció en l'adjudicació i execució de les obres de clavegueram del municipi, i per un delicte ecològic al permetre els abocaments a la riera. De la documentació analitzada no pot deduir-se que, efectivament, s'hagin produït pràctiques fraudulentes, conductes il·legals o actes de corrupció que afecten els interessos generals o la gestió dels fons públics.

4. Fundació Es Baluard Museu d'Art Modern i Contemporani de Palma

EXP 12/2019

Es denuncien irregularitats a l'hora d'adjudicar una plaça d'oficial de manteniment a la Fundació. El procés de selecció de la persona que havia d'ocupar la plaça d'oficial s'havia de desenvolupar a través d'un procediment transparent i objectiu, mitjançant convocatòries obertes i una valoració objectiva de les candidatures a través d'una aplicació de barems i competències per puntuació. El procés de selecció finalment no es va desenvolupar com s'esperava, ja que, entre altres, es van canviar els requisits dels candidats que passaven a la següent fase, alguns dels candidats primerament seleccionats per passar a la següent fase no disposaven dels requisits declarats com a indispensables en la convocatòria, el candidat seleccionat no reunia tots els

requisits que es van establir en la convocatòria, i totes aquestes variacions no van ser objecte de publicitat.

Si bé la Fundació no és una fundació del sector públic de les previstes en la legislació en matèria de fundacions, no es pot negar que en la seva constitució i la seva composició s'integren tres administracions públiques (Govern de les Illes Balears, Consell Insular de Mallorca i Ajuntament de Palma) que designen tres membres cada una com Patrons i que el Patronat designa als membres de la Comissió Executiva (que és l'òrgan amb competències en matèria de personal i que va participar en el procés de selecció objecte de denúncia) i que la mateixa està integrada per quatre representants, un per cada membre.

La conclusió ha estat que el procediment de selecció s'ha desenvolupat d'una manera que, si bé no infringiria la legislació vigent, sí que ho faria pel que fa a les bases de la convocatòria que van ser publicades en el seu moment.

S'ha recomanat a la Fundació Es Baluard que elabori un instrument organitzatiu del seu personal, del que actualment no disposa.

Les conclusions de l'expedient van ser comunicades al Govern de les Illes Balears, al Consell Insular de Mallorca i a l'Ajuntament de Palma atès que, si bé en aparença el procés de selecció sembla haver donat compliment d'una manera formal a qual s'estableix en les bases i en el seu codi deontològic, s'ha de fer constar que de la informació que s'ha donat trasllat a l'Oficina es desprèn el contrari.

5. Jutjat núm. 1 de Palma

EXP 14/2019

Es denuncia l'embargament de 10.000 € per part d'aquest jutjat (en la denúncia no s'indica a quina planta judicial ni de quina classe és al jutjat, però l'Oficina ha deduït per la informació aportada que pertany a Palma) al permetre que l'Administració d'Hisenda li hagi embargat la pensió quan ha estat declarat com a tutor de la seva filla incapacitada. De la documentació aportada, certificacions registrals, s'ha de posar de manifest que aquestes actuacions denunciades estan prescrites, i a més a més l'Oficina no té competències sobre l'Administració de Justícia i l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

6. Empresa Funerària Municipal de Palma (EFMSA), Servei d'Ocupació de les

Illes Balears (SOIB), Empresa funerària privada de Manacor i Institut de Medicina Legal de Balears

EXP 17/2019

En l'expedient es denuncia a l'EFMSA, per l'absència de borses de treball de tanatopractors, discriminació laboral a l'haver observat irregularitats en la contractació i per un possible intrusisme laboral.

Es denuncia al SOIB per la inadmissió sense justificació en els cursos organitzats en 2014, tant de tanatopràxia com de les accions formatives d'activitats funeràries i de manteniment en cementiris i d'operacions en serveis funeraris; per l'organització del curs de formació de l'acció formativa de tanatopràxia, en existir professionals titulats en aquesta especialitat en situació d'atur; per irregularitats en la concessió de les subvencions d'aquests cursos per a formació, perquè es va beneficiar a una empresa funerària privada que va contractar a formadors, algun dels quals no comptava amb els requisits exigits per a impartir-los i per les subvencions a sindicats i patronals per a la impartició de cursos de diversa matèria; aquests ajuts van ser revisades per la Fiscalia Anticorrupció i regularitzades per la Conselleria de Treball.

Es denuncia una empresa funerària privada subvencionada per la contractació dels formadors dels esmentats cursos relacionats amb els serveis funeraris, que podrien no tenir els requisits exigits per ser-ho.

Es denuncia finalment a l'Institut de Medicina Legal de Balears per afavorir la concessió de nombrosos embalsamaments a una empresa funerària, al capdavant de la qual estava un dels forenses de l'Institut.

L'Oficina ha analitzat la denúncia i tot seguit s'exposen les conclusions pel qual s'ha resolt l'arxiu de l'expedient:

1. Quant a la inexistència de borsí de treball de tanatopractors, cal assenyalar que la cobertura temporal de places en aquesta entitat s'efectua mitjançant el sistema de borses de treball, previ acord entre la direcció de l'EFMSA i el Comitè d'empresa; al no disposar d'informació sobre aquest acord i sobre la necessitat de cobrir vacants en aquesta especialitat, no queda acreditat cap incompliment per part d'aquesta empresa funerària. Pel que fa a l'existència d'intrusisme en la professió, delicte recollit en l'article 403 del Codi Penal, amb la documentació aportada, no hi ha indicis de l'existència de persones que exerceixin, o hagin exercit, l'activitat de tanatopràxia sense el títol acadèmic expedit o reconegut a Espanya per aquesta professió, d'acord amb la legislació vigent.

2. En l'expedient no s'observa que el / la denunciant hagi sol·licitat la inclusió en algun curs de formació en tanatopràxia organitzat pel SOIB. En relació amb l'organització de cursos i les subvencions corresponents, aquests cursos es van realitzar durant els anys 2014/2015, la realització d'aquests cursos, d'acord amb la documentació aportada per la denunciant, no s'han pogut provar.

3. D'acord amb l'exposat, les instal·lacions de l'Empresa Funerària privada van ser habilitades, en el seu moment, per a l'exercici de l'activitat funerària segons la normativa d'aquesta comunitat autònoma, i inscrites i autoritzades en 2014 pel SOIB-GOVERN BALEAR a nivell nacional, com a lloc de formació per a les especialitats formatives del sector funerari que s'assenyalen, entre les que es troben les especialitats que ens ocupen. No consta en la documentació aportada cap indici de irregularitat en la concessió d'aquests cursos per a la formació, a aquesta empresa funerària, d'acord amb l'art. 9.1.d) de l'esmentat RD 395/2007, de 23 de març, no apreciant-se, amb la informació analitzada, l'existència d'una trama entre les parts.

4. Sobre la possible irregularitat denunciada contra el director de l'Institut de Medicina Legal de Balears, l'Oficina no té competència sobre el sector públic estatal, a què pertany l'Institut de Medicina Legal de Balears, organisme tècnic d'auxili judicial que depèn del Ministeri de Justícia.

7. Ajuntaments d'Algaida, Llucmajor i Marratxí

EXP 19/2019

Es denuncia la possible omissió del deure d'actuació dels responsables municipals dels ajuntaments en què s'havien de realitzar diverses promocions immobiliàries d'habitatges oferts, com són Algaida, Llucmajor i Marratxí, per l'incompliment de terminis observats en l'inici de les gestions preparatòries de les esmentades obres per les empreses immobiliàries.

L'Oficina ha conclòs que no consta que les autoritats municipals o responsables públics dels ajuntaments dels municipis d'Algaida, Llucmajor i Marratxí, haguessin incorregut en pràctiques irregulars pel que fa a l'atenció realitzada als afectats davant les seves sol·licituds d'informació sobre les empreses immobiliàries promotores. No s'aprecia que aquests Consistoris haguessin hagut d'actuar de manera diferent a com van procedir davant les sospites que requeien sobre aquestes empreses presumptament estafadores perquè, pràcticament, en cap dels municipis les empreses havien iniciat l'activitat urbanitzadora; tampoc no consta que haguessin

actuat sense llicència urbanística ni que, havent-la concedit, haguessin efectuat obres excedint de l'autoritzat. És a dir, les societats no van incórrer en incompliments que comportessin l'aplicació de la normativa de disciplina urbanística. Tampoc es pot parlar de passivitat municipal ni de desatenció al ciutadà perquè cada Ajuntament va atendre les sol·licituds dels afectats amb diligència i congruència amb les seves peticions i perquè davant la col·locació d'un cartell amb la publicitat de la promoció d'habitatges, que les dues empreses immobiliàries anunciaven al terme de Marratxí, el consistori va iniciar un expedient de requeriment de retirada de l'esmentat cartell. Per tant, no s'ha pogut acreditar que aquests tres ajuntaments hagin pogut incórrer en pràctiques irregulars ni en deixadesa de funcions, arxivant de la denúncia.

8. ABAQUA, Suez Treatment Solutions SA i el Conseller de Medi Ambient

EXP 23/2019

Es denuncia un possible tràfic d'influències i sobrecost del preu de l'objecte del contracte objecte de denúncia. D'acord amb la informació tramesa, l'Oficina ha analitzat els requisits establerts en els plecs.

L'Oficina ha procedit a l'arxiu d'aquest expedient ja que no s'observen indicis d'actuacions irregulars en relació amb l'adquisició de l'objecte del contracte, de l'incompliment de les condicions exigides als plecs del contracte de gestió i manteniment de la dessalinitzadora pel que fa a la assignació de personal, i tampoc consten indicis o proves relatives a la participació interessada per part de l'empresa adjudicatària en l'elaboració dels plecs.

9. Agrupació de Voluntaris de Protecció Civil Calvià

EXP 24/2019

Es denuncia la possible falsificació documental d'una certificació emesa pel cap de l'Agrupació de Voluntaris de Protecció Civil de l'Ajuntament de Calvià, per a poder optar una altra persona, el germà de l'denunciant, a la inscripció d'un curs de Protecció Civil, una vegada que estava tancat el termini d'inscripció. Així mateix es denuncia l'accés al contingut d'un examen amb data prèvia a la seva realització i un possible delicte de coaccions per al canvi del contingut de l'testament de la seva mare part del germà del denunciant.

En relació amb la possible falsificació de la certificació per a la inscripció del germà del denunciant en el curs, d'acord amb la informació que ha disposat aquesta Oficina, no consta que el germà del denunciant hagi estat inscrit en cap curs de Protecció civil en cap moment del període de temps en què s'ha requerit la informació.

No es pot mantenir per l'Oficina, amb la documentació de què disposa, que el cap de l'Agrupació de Voluntaris de Protecció Civil de Calvià hagi expedit un certificat fals.

Pel que fa a la possibilitat d'accés al contingut d'un examen en data prèvia a la seva realització, per un possible tràfic d'influències, aquesta Oficina, amb la documentació aportada per l'Ajuntament de Calvià, pot concloure que el germà del denunciant no consta a la llista d'admesos al curs especificat en la denúncia.

Finalment, pel que fa a la influència sobre la seva mare per canviar el testament, és una denúncia referida a un delicte de coaccions entre persones privades que no estan incloses en l'àmbit d'actuació d'aquesta Oficina d'acord amb l'article 2 de la Llei 16 / 2016 de creació de l'Oficina.

L'Oficina ha procedit a l'arxiu d'aquest expedient.

10. ABAQUA

EXP 32/2019

La denúncia posa de manifest la possible realització de treballs particulars en ABAQUA durant l'horari laboral, destinant aquest temps a la seva empresa o assumptes particulars. L'Oficina ha comprovat des l'1 de gener de 2015 fins al 31 de desembre de 2019, que la persona que es denuncia no cotitza en el compte de la Seguretat Social d'ABAQUA. Per tant, no s'ha produït col·lusió de la jornada de treball laboral a ABAQUA amb assumptes propis, perquè en definitiva no té un contracte laboral amb ABAQUA.

D'altra banda, també es denunciava desistiment de funcions per part d'ABAQUA davant la denúncia presentada, afirmació que l'Oficina ha comprovat que nou dies després del registre d'entrada del seu escrit en aquest organisme, el denunciant va poder respondre a les preguntes formulades pels responsables de l'Agència Balear així com afegir i exposar una altra informació en relació amb els fets denunciats.

11. Director General del Consell de Mallorca

EXP 37/2019

L'objecte de la denúncia és considerar que les declaracions publicades sobre un partit polític, efectuades per un funcionari del Consell de Mallorca, poden ser constitutives d'un delicte d'odi.

Aquesta Oficina conclou que els danys que es puguin derivar de les declaracions públiques denunciades no tenen repercussió sobre recursos públics d'aquesta comunitat, ni d'elles es desprèn un abús d'una posició pública per a l'obtenció d'un benefici privat o un possible conflicte d'interès, encara que les mateixes puguin ser un presumpte delicte contemplat en el Codi Penal (art. 510 apartat 1r).

En aquest context, l'Oficina no aprecia elements indiciaris de corrupció o males pràctiques que poguessin enquadrar-se dins de l'àmbit objectiu de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina. Per tant, l'Oficina no té competències per analitzar si les declaracions públiques denunciades en aquest expedient són constitutives, o no, de delicte, corresponent el seu pronunciament a la jurisdicció ordinària.

12. Càrrecs del Govern de la CAIB

EXP 47/2019 I 48/2019

Es denunciava, concretament, que existien 19 càrrecs de lliure designació que ocupen llocs de rellevància en l'organigrama de Govern que estan percebent un plus de 22.000 euros per no tenir la residència a Mallorca, i algun d'aquests càrrecs no estaria complint els requisits que els atorguen la percepció del plus.

La Llei estableix que tenen dret a percebre el plus per tenir la residència fora de l'illa de Mallorca, si compleixen els requisits, i l'única manera d'acreditar la situació exigida és mitjançant el certificat d'empadronament que justifiqui aquesta residència fora de l'illa de Mallorca, en el moment del seu nomenament, i no passin a residir definitivament en aquesta illa. Tots els càrrecs han presentat el certificat d'empadronament corresponent. En un d'ells s'ha pogut comprovar el canvi de residència abans de la presa de possessió des de l'illa de Mallorca a la d'Eivissa, concloent-se que cal apreciar un incompliment del codi ètic de la CAIB.

D'acord amb allò que disposa l'art. 16.2 de la Llei 16/2016, s'ha comunicat a la Comissió d'Ètica Pública de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears els fets

indicats, perquè determini, en relació al càrrec, si es constaten fets o conductes contraries al Codi Ètic signat al moment del seu nomenament.

D'altra banda, i d'acord amb els fets analitzats l'Oficina ha traslladat a la Comissió d'Hisenda i Pressupostos del Parlament de les Illes Balears diverses recomanacions per a la millora tècnica de l'article 16 de la Llei 19/2019, de 30 de desembre, de Pressupostos Generals de la CAIB per a l'exercici 2020.

13. Revelació de secrets i infidelitat en la custòdia de document públic

EXP 8/2020

Aquesta denúncia va ser arxivada abans de la realització de l'anàlisi prèvia de versemblança al desistir el denunciant i no constar indicis suficients per iniciar la investigació.

14. Policia Local, Regidors de l'Àrea de Mobilitat i de l'Àrea d'Economia, Hisenda i Innovació i Tribunal Econòmic-Administratiu, de l'Ajuntament de Palma

EXP 9/2020

Es denuncia l'actuació de la Policia Local de Palma en ordenar la retirada d'un vehicle per la grua municipal de Palma al dipòsit municipal per estacionament a la via pública quan, segons el denunciant, no infringia cap precepte del codi de circulació, d'acord amb la senyalització existent a la façana de l'aparcament. Denuncia la forma d'actuar en retirar vehicles aparcats davant de guals que no estan en vigor, tot i que la xapa reglamentària romangui col·locada de forma indeguda amb ànim clarament recaptatori.

Així mateix també denuncia l'actuació del regidor de l'Àrea de Mobilitat de l'Ajuntament de Palma, per la prescripció interessada de l'expedient de la multa de trànsit anterior, amb la clara intenció de no reconèixer el seu error evitant, així, la devolució de la taxa indegudament cobrada, i l'actuació del Regidor de l'Àrea d'Economia, Hisenda i Innovació de l'Ajuntament de Palma, per la manca de resolució de les al·legacions formulades i la seva incongruent motivació en la desestimació de l'expedient de sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts presentada per recuperar l'import del pagament de la taxa de la grua per recuperar el seu vehicle.

També es denuncia l'actuació del Tribunal Econòmic Administratiu Municipal de l'Ajuntament de Palma per la manca de resolució de les al·legacions realitzades incorrent en la mateixa incongruència en justificar la seva desestimació de la reclamació interposada referida a l'esmentat expedient de sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts.

S'ha constatat durant la investigació que les actuacions denunciades fan referència principalment a qüestions de naturalesa administrativa i organitzativa, no havent-se acreditat que cap empleat públic de l'Ajuntament de Palma, o algun membre dels seus òrgans de govern, hagi dut a terme alguna activitat susceptible de generar frau, corrupció o una situació d'il·legalitat que afecti els interessos generals, ni s'han posat de manifest indicis suficients per considerar la possible existència d'una actuació irregular que suposi incompliment dels principis d'ètica pública i d'integritat en la gestió de serveis públics de manera generalitzada.

No obstant, en virtut del preceptuat en els articles 5 a) 4t, 5 c) 4t i 6è, i 16.3 de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina, i sobre aquesta base, s'han traslladat a l'òrgan corresponent les següents recomanacions derivades de les incidències detectades durant la investigació:

- Policia local de Palma: Manteniment actualitzat dels guals amb la finalitat d'evitar una confusió, tant als conductors com als agents, segons el que disposa l'ordenança municipal de circulació en vigor.

- Àrea de Mobilitat de l'Ajuntament de Palma: La resolució i notificació expressa en tots els procediments que, des d'aquesta àrea, es tramitin, de conformitat amb l'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu.

- Àrea d'Economia, Hisenda i Innovació i al Tribunal Econòmic Administratiu Municipal d'aquest consistori: que les resolucions administratives que dictin siguin congruents amb les al·legacions formulades pels ciutadans, d'acord amb l'article 88.2, també, de la citada Llei de procediment administratiu.

15. IBSALUT

EXP 21/2020

L'Oficina va resoldre iniciar d'ofici una investigació per analitzar els recursos destinats a la contractació pública d'emergència a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, els procediments utilitzats, els actors intervinents i els resultats obtinguts, amb

l'objectiu d'esbrinar si els fons públics destinats a combatre la pandèmia han pogut haver estat objecte d'una utilització irregular, i poder efectuar recomanacions de millora atenent les finalitats marcades per la Llei de creació d'aquesta Oficina

L'informe complet es troba publicat a la pàgina web de l'Oficina.

16. Govern de les Illes Balears

EXP 24/2020

Es denuncia una possible filtració d'Informació privilegiada, Prevaricació i Tràfic d'influències per part de Govern de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per no haver guardat el zel i el secret sobre la futura aprovació d'una moratòria en la construcció sobre sòl rústic a les Balears, i haver comunicat, filtrat i difós aquesta informació, de manera que ha pogut suposar una informació privilegiada, amb ànim de lucre, per als funcionaris implicats en aquest avís o per a grups influents com arquitectes, propietaris de finques, constructors, familiars de polítics i / o funcionaris, etc.

En aplicació de l'article 31 de l'Reglament de funcionament i règim interior, perquè l'Oficina pugui iniciar la tramitació de la denúncia és necessària la identificació dels fets que puguin ser constitutius de pràctiques fraudulentes, conductes il·legals o actes de corrupció que afecten els interessos generals en la gestió dels fons públics; però per a això no és suficient la simple remissió genèrica a un fet, sense delimitar la responsabilitat dels possibles actuants, sinó que cal assenyalar la persona, o el grup d'elles, concret i limitat, que permeti analitzar la seva possible responsabilitat en l'assumpte, sense que sigui possible implicar de manera discrecional als cinquanta-nou diputats de Parlament Balear i totes les que haguessin pogut tenir accés a la informació referida a la preparació de Decret Llei en qüestió, sense una implicació clara en la possible actuació delictiva. El fet d'estar davant d'un denunciant anònim impedeix efectuar un requeriment d'informació que pogués ampliar la informació de la denúncia. Per tot això s'acorda l'arxiu de l'expedient.

17. INFRACCIONS DE LA NORMATIVA SANITÀRIA IMPLANTADA PER LA COVID 19

EXP 34/2020, 47/2020, 49/2020, 56/2020, 68/2020

L'Oficina ha rebut 5 denúncies on es posava de manifest els possibles incompliments de les mesures de protecció de la normativa sanitària establerta per fer front a la pandèmia per COVID 19.

Atesa la manca de competència per analitzar les activitats que no siguin susceptibles de generar frau o corrupció, l'Oficina ha procedit al trasllat de les denúncies a l'òrgan competent en cada cas (Conselleria de salut Illes Balears, Canàries, Servei de salut de Madrid, Oficina de Gestió Policial), perquè adoptin les mesures que considerin necessàries.

18. Jutjat penal Nombre 8 de Executòries de Palma de Mallorca

EXP 36/2020

El denunciant demana la llibertat i absolució per la qual està reclòs a la presó com a conseqüència d'unes irregularitats judicials i sense haver aplicat el límit de penes que estableix l'article 76 del Codi Penal.

El Jutjat Penal Número 8 d'Executòries de Palma de Mallorca denunciat és un òrgan jurisdiccional pertanyent al Ministeri de Justícia i no es troba dins de l'àmbit subjectiu de la Llei 16/2016, de 9 de desembre.

Aquest expedient va ser traslladat al Tribunal Penal núm. 8 perquè adoptés les mesures que considerés oportunes.

19. Ajuntament de Valdepeñas (Ciutat Real)

EXP 39/2020

La denúncia versa sobre unes irregularitats urbanístiques (construccions sense llicència d'obra) en el municipi de Valdepeñas incomplint el Pla d'Ordenació Municipal.

D'acord amb la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de Creació de l'Oficina, aquesta té competència en fets o actes ocorreguts en l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

En conseqüència, l'Oficina no té competències per analitzar les activitats denunciades en aquest i ha procedit a arxivar la denúncia i donar trasllat de la mateixa a l'òrgan competent.

20. Conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball de la Generalitat de les Illes Balears

EXP 41/2020

Es denuncia la possible prevaricació i tracte de favor per part del Conseller en benefici d'una empresa privada de transports, per la seva participació en l'elaboració del conveni entre patronal i sindicats per a la suspensió de contractes o reducció de jornada, conseqüència de la crisi causada per el COVID19, pel fet que aquest conveni perjudica greument els interessos dels seus treballadors. Així mateix el denunciant posa de manifest unes possibles irregularitats en l'aprovació de la Resolució dictada pel mateix conseller el 13 de juliol de 2020, que, segons el denunciant, beneficia clarament a l'empresa.

L'exposició de motius del Reial Decret 1483/2012, de 29 d'octubre, pel qual es va aprovar el Reglament dels procediments d'acomiadament col·lectiu i de suspensió de contractes i reducció de jornada, explicava en l'apartat cinquè dels objectius perseguits amb la seva aprovació, que aquest Reial Decret s'estructurava en tres títols, el primer referit als procediments d'acomiadament col·lectiu i suspensió de contractes i reducció de jornada per causes econòmiques, tècniques, organitzatives i de producció, i el segon, el que regulava aquests mateixos procediments quan deriven de força major. La diferència essencial és que mentre els procediments derivats de força major tenen per finalitat obtenir un pronunciament de l'autoritat laboral que consisteix en la constatació del fet constitutiu de la mateixa i són, per això, procediments administratius, els primers en canvi persegueixen establir les peculiaritats de un procés essencialment bipartit, tal com ho dibuixa la Directiva 98/59 / CE del Consell, de 20 de juliol de 1998, relativa a l'aproximació de les legislacions dels Estats membres que es refereixen als acomiadaments col·lectius, i en el qual la autoritat laboral no juga un paper decisori, com succeïa fins a l'entrada en vigor d'el Reial decret llei 3/2012, de 10 de febrer.

L'autoritat laboral, en tots els casos, té una funció vigilant i de comunicació amb altres ens com comprovar l'efectivitat del període de consultes amb els representants sindicals, podent remetre, si s'escau, advertències i recomanacions a les parts que no suposaran, en cap cas, la paralització ni la suspensió del procediment o comunicar el resultat de la negociació entre patronal i sindicats a l'entitat gestora de les prestacions per desocupació. En el supòsit de regulació laboral per causa de força major, té un paper més ampli que en els altres casos (causes econòmiques, tècniques, organitzatives i de producció), ja que el seu pronunciament té per objecte la

constatació del fet constitutiu d'aquesta causa i, és per això, un procediment administratiu que, com a tal, és susceptible d'impugnació, primer, en via administrativa i, posteriorment, a la judicial.

Els acords d'àmbit privat als quals van arribar els representants de l'empresa amb els treballadors són fruit de les negociacions dutes a terme entre les parts i que van portar a la signatura de l'conveni.

Les investigacions dutes a terme per l'Oficina no han permès desvirtuar que el Conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball no hagués actuat d'acord amb el que estableix el procediment, vetllant per l'efectivitat del període de consultes en el procediment ERTO cursat per l'empresa i declarant, mitjançant la publicació de l'esmentada Resolució, la constatació de la causa de força major que motiva aquesta regulació, com és la crisi sanitària provocada pel COVID19.

No ha quedat acreditat que el conseller denunciat o algun membre dels seus òrgans de govern, hagi dut a terme alguna activitat susceptible de generar frau, corrupció o una situació d'il·legalitat que afecti els interessos dels treballadors de l'empresa referida ni hagi beneficiat aquesta de forma improcedent, ni s'han posat de manifest indicis suficients per considerar la possible existència d'una actuació irregular que suposi incompliment dels principis d'ètica pública i d'integritat en la gestió de serveis públics de manera generalitzada.

Al no disposar d'una altra documentació o informació, s'ha procedit a arxivar l'expedient.

21. Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS)

EXP 44/2020

Es denuncia que l'IMAS té concertat amb una entitat un servei d'acollida de menors tutelats per l'IMAS, per un total de 2,2 milions d'euros anuals i que aquesta entitat no estaria complint les condicions del plec de prescripcions tècniques del contracte de serveis signat, al no realitzar les actuacions necessàries per fer una efectiva comprovació de la documentació justificativa que aporta l'entitat.

El denunciant no concreta els incompliments de les condicions del plec, i la denúncia és genèrica i sense cap tipus d'indici concret o documentació que pugui avalar la seva denúncia. El contracte referit per part del denunciat va ser objecte de fiscalització per part de la Sindicatura de Comptes de les Illes Balears en el seu Informe núm

173/2020 de les subvencions i dels contractes dels consells insulars de Mallorca, de Menorca, d'Eivissa i de Formentera corresponent als exercicis 2016 i 2017. De la revisió de l'informe de la Sindicatura de Comptes no es desprèn que hi hagi incidències respecte a la revisió de l'acompliment dels plecs per cap de les entitats adjudicatàries.

De la revisió de la documentació aportada a requeriment d'aquesta Oficina, sobre el procediment de contractació del servei d'acollida de menors d'aquesta entitat, la conclusió de l'Oficina és l'arxiu per la falta d'indicis d'incompliment o d'irregularitats concretes per part de aquesta entitat i, malgrat dos requeriments efectuats al denunciant, aquest no ha aportat més informació ni detall dels fets en què es concreta la denúncia.

22. IBAVI

EXP 45/2020

La denúncia assenyala que en una finca situada al terme municipal de Binissalem es troben uns habitatges de protecció oficial que no posseeixen el certificat final d'obra ni cèdula d'habitabilitat i estan sent objecte d'operacions d'arrendament i de compravenda.

Havent tingut coneixement de l'existència d'un procediment penal sobre aquests mateixos fets, l'Àrea d'Investigació i Inspecció va sol·licitar informació al Jutjat d'Instrucció núm. 3 de Palma, comunicant-se per aquest que el procediment es trobava en sobreseïment provisional i arxiu des de l'any 2019 per falta de rellevància penal dels fets.

Exposats els fets denunciats i l'arxiu per part del Jutjat per la falta d'indicis de responsabilitat penal, l'Oficina va realitzar requeriments per comprovar la legalitat de les actuacions administratives realitzades així com la verificació de l'existència dels requisits establerts per a l'arrendament dels habitatges protegits.

Com contestació al requeriment efectuat per l'Oficina, la Direcció Insular d'Urbanisme del Consell de Mallorca va aportar el document acreditatiu de qualificació definitiva com a habitatges de protecció oficial de l'edifici. La qualificació definitiva com a habitatges de protecció oficial substitueix la cèdula d'habitabilitat, i la manca d'aquesta cèdula d'habitabilitat era el document objecte de la denúncia, de manera que es va procedir a l'arxiu de l'expedient.

23. IMAS, administració d'educació

EXP 55/2020

La denúncia versa sobre un possible setge i persecució per part de l'Administració d'educació a una família, amb el suport de l'IMAS. A la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, la competència en matèria de protecció de menors correspon als consells insulars per atribució de la Llei 8/1997, de 18 de desembre, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de tutela, acolliment i adopció de menors i l'article 70.8 de la Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears.

L'IMAS assumeix les responsabilitats establertes per la Llei 14/2001, d'atribució de competències als consells insulars en matèria de serveis socials sent la institució de referència a Mallorca per gestionar els serveis socials, la protecció de menors i els recursos assistencials. Es tracta d'un organisme autònom que depèn del Departament de Benestar i Drets Socials del Consell de Mallorca.

La Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció del menor atribueix a l'entitat pública competent en matèria de menors les accions protectores prescrites per la mateixa Llei, i que van més enllà de les situacions de desemparament, tutela, adopció i acollides: li atribueix el paper de garant, juntament amb el Ministeri Fiscal, de l'exercici i promoció dels drets dels menors. Amb el Decret 16/1997, de 30 de gener, es crea l'Oficina de Defensa dels Drets de l'menor a la CAIB (actualment Oficina Balear de la Infància i l'Adolescència, OBIA en endavant). Aquesta entitat és un òrgan de l'Administració de la CAIB que, amb dependència directa de la Conselleria de Funció Pública i Interior, té autonomia funcional i de gestió i vetlla per la defensa i promoció dels drets de al menor.

Així, d'acord amb les funcions descrites anteriors, les possibles amenaces sobre la retirada d'un menor i la revisió de l'adequació del procediment o protocols que s'ha de seguir des de l'IMAS en l'àmbit de la retirada i tutela de menors, no entra dins l'àmbit d'actuació de l'Oficina, sinó que entren clarament en l'àmbit de l'OBIA.

L'Oficina ha comunicat els fets a l'Oficina de Defensa dels Drets de l'Menor de la CAIB (OBIA), per ser l'entitat competent per actuar en aquest expedient.

24. Persona sense identificar

EXP 60/2020

La denúncia posa de manifest que una persona sense identificar es presenta en els habitatges de barri de Sa Indioteria, i sense donar dades de l'empresa amb la qual treballa, s'identifica com "gestor" sol·licitant el rebut de la llum per comprovar les tarifes. Amb aquest pretext sol·licita que la persona busqui un rebut i així entrar en l'habitatge. La denúncia no fa referència a la finalitat del "suposat gestor" per accedir a l'habitatge.

A la denúncia no es fa referència a cap fet o dada que pogués establir algun vincle de la persona que executa les accions denunciades amb la gestió de serveis públics, en conseqüència, l'Oficina no té competències per analitzar les activitats denunciades en aquest expedient perquè els fets comunicats són atribuïbles al sector privat que no forma part del sector públic d'aquesta comunitat autònoma.

L'Oficina ha comunicat a l'departament de gestió policial de l'Ajuntament de Palma els fets denunciats (gestiopolicial@pol.cat).

25. Treballadora Social Ajuntament Begonte (Lugo)

EXP 62/2020

La denúncia posa de manifest que una treballadora social de l'Ajuntament de Begonte (Lugo) ha realitzat un possible tracte de favor en la concessió d'ajuts, així com un possible tracte discriminatori a estrangers o expresidiaris. Conclou la denúncia que hi ha molts fraus i irregularitats en aquest ajuntament.

La denúncia no identifica cap persona, procediment concret o data de comissió de la possible irregularitat.

L'Oficina ha comunicat a l'Ajuntament de Begonte els fets denunciats per al seu coneixement i realitzi, si ho considera oportú, les comprovacions necessàries.

26. Empresa privada

EXP 70/2020

Es denuncia que una empresa privada és una empresa fraudulenta que té per funció el blanqueig de diners i de capitals.

La societat mercantil denunciada és una persona jurídica privada amb domicili a la comunitat de Madrid i no forma part del sector públic balear. L'Oficina ha comprovat que no consta publicat en cap butlletí oficial que aquesta empresa hagi rebut subvencions públiques en l'àmbit balear. No presta serveis públics ni els gestiona, ni exerceix potestats administratives. Per tant, les possibles irregularitats comunicades no es troben dins de l'àmbit objectiu de la Llei 16/2016, de 9 de desembre, de creació de l'Oficina i per això no té competències per analitzar les activitats denunciades. L'Oficina ha procedit a l'arxiu d'aquest expedient.